

**ZAKŁAD PROJEKTOWO-BUDOWLANY
PRACOWNIA PROJEKTOWO-STUDIALNA**

EKO-PLAN

ul. Braci Wieniawskich 1/244

20-844 Lublin

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
USTALEŃ ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY WYSOKIE**

**Autor opracowania:
mgr inż. Ewa Kasprzak**

Lublin 2022

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. Podstawa prawna.....	3
1.2. Cel prognozy.....	3
1.3. Zakres prognozy.....	3
1.4. Powiązania prognozy z innymi dokumentami.....	3
1.5. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy.....	4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
2.1 Główne cele oraz informacje o zawartości projektowanego Planu.....	4
2.2 Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami.....	5
2.3. Informacje o zawartości projektowanego planu.....	5
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	6
3.1. Istniejący stan środowiska.....	6
3.1.1. Położenie.....	6
3.1.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu.....	6
3.1.3. Gleby i surowce mineralne.....	7
3.1.4. Wody.....	8
3.1.5. Warunki klimatyczne.....	9
3.1.6. Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna.....	11
3.1.7. Zabytki i dobra materialne.....	13
3.1.8. Obiekty i obszary chronione w gminie Wysokie oraz Przyrodniczy System Gminy.....	13
3.2. Uwarunkowania analizowanego terenu oraz potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	14
4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	15
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE.....	15
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE.....	16
7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	17
8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA.....	18
8.1. Oddziaływanie na ludzi.....	18
8.2. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną.....	20
8.3. Oddziaływanie na wody.....	21
8.4. Oddziaływanie na powietrze i klimat.....	22
8.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby, kopaliny i zasoby naturalne.....	23
8.6. Oddziaływanie na krajobraz.....	24
8.7. Oddziaływanie na zabytki.....	25
8.8. Oddziaływanie na dobra materialne.....	25
8.9. Oddziaływanie na obszary chronione w tym Natura 2000.....	25
8.10. Oddziaływanie skumulowane.....	26
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	27
10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	30
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE.....	31
12. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	31
13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW.....	35
OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY.....	38

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem oceny prognostycznej są ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie. Analizowane tereny znajdują się w miejscowościach: Dragany, Giełczew Pierwsza, Jabłonowo, Józefin, Maciejów Nowy, Maciejów Stary, Nowy Dwór, Rezerwa, Słupeczno, Spławy, Wysokie.

1.1. Podstawa prawna

Podstawę prawną Prognozy oddziaływania na środowisko stanowi:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022r., poz. 503 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późniejszymi zmianami).

1.2. Cel prognozy

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez Plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Opracowanie wskazuje nie tylko potencjalne zagrożenia, których nie udało się wyeliminować w procesie planowania, będącego wynikiem optymalnego pogodzenia celów społeczno-ekonomicznych z ekologicznymi, lecz również możliwości generowania przez Plan pozytywnych przekształceń środowiska. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń Planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w Planie.

Prognozę wraz z Planem poddaje się otwartej dyskusji w toku formalno-prawnym poprzez procedurę opiniowania, uzgadniania oraz wyłożenia tych dokumentów do wglądu publicznego.

1.3. Zakres prognozy

Zakres niniejszej prognozy został podyktowany wymaganiami ustawy z dnia 03 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późniejszymi zmianami).

Ponadto został uzgodniony przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Lublinie znak pisma WOOŚ.411.48.2021.MH z dnia 21 lipca 2021r., oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie znak pisma NZ.9022.2.5.2021.IP z dnia 13 lipca 2021r., w kwestii ustalenia stopnia szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje tereny objęte projektem i tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować ustalenia niniejszego Planu.

Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o „Planie”, rozumie się przez to projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie i analogicznie przez określenie „Prognoza” rozumie się Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie.

1.4. Powiązania prognozy z innymi dokumentami

Dokumentami, w powiązaniu, z którymi została sporządzona Prognoza były:

- projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysokie – 2001 z późniejszymi zmianami;
- Ekofizjografia /opracowanie podstawowe/ - Zamość 2003;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 - Lublin 2019;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022 – Lublin 2016;

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U 2016, poz. 1911);
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2015 r., poz. 5441);
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta w dniu 29 marca 2021 roku uchwałą Nr XXIV/406/2021;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Ministerstwo Środowiska, 2013r;
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Lublinie znak pisma WOOŚ.411.48.2021.MH z dnia 21 lipca 2021r.;
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lublinie znak pisma NZ.9022.2.5.2021.IP z dnia 13 lipca 2021r.

Wymienione dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem stopnia aktualności danych w nich zawartych oraz możliwości wykorzystania ich przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania i stwierdzono, że dane w nich zawarte są aktualne na dzień przystąpienia do sporządzenia opracowania.

1.5. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano metody opisowe, analizy jakościowe wykorzystujące dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku, na podstawie których wyciągnięto określone wnioski. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze Planu i jego sąsiedztwie, mających na celu identyfikację ewentualnych problemów i konfliktów oraz ocenę proponowanych rozwiązań i tendencje dalszych procesów w kontekście obecnego zagospodarowania obszaru. Prognoza jest wynikiem analiz i ocen potencjalnych skutków jakie mogłaby spowodować realizacja projektu planu w stosunku do:

- 1) planu obecnie obowiązującego,
- 2) obecnego stanu środowiska obszaru gminy oraz ich otoczenia.

Szczegółowe oceny dotyczyły przede wszystkim zagadnień z zakresu stanu i funkcjonowania środowiska, jego zagrożeń, odporności i zdolności do regeneracji, rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie planu, zagrożeń środowiska oraz możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko. Wpływ zmiany przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń Planu na środowisko przyrodnicze. Zakres prac nad Prognozą został dostosowany do charakteru Planu oraz skali i stopnia szczegółowości jego zapisów. Celem ułatwienia oceny jak i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenu na środowisko było wykorzystanie uproszczonej do potrzeb tego dokumentu analizy macierzowej. Ze względu na dość powszechną ogólność zapisów Planu (nie zawierającego konkretnych ram czasowych ani rozwiązań technologicznych związanych z realizacją jego założeń) brak tu jest informacji o charakterze ilościowym, a Prognoza ma charakter jedynie jakościowy.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 Główne cele oraz informacje o zawartości projektowanego Planu

Celem regulacji zawartych w ustaleniach zmian planu jest:

- 1) ustalenie przeznaczenia terenu,
- 2) ochrona lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego,
- 3) określenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, tak aby

umożliwić kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz wartości kulturowych gminy.

Plan uwzględnia i sankcjonuje istniejące zagospodarowanie terenu i jednocześnie wyznacza kierunki zmian. Zapisy Planu mają na celu zabezpieczenie interesów publicznych i ochronę środowiska naturalnego, jednocześnie pozwalają na ekonomiczne wykorzystanie przestrzeni.

2.2 Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami

Plan sporządzony został w powiązaniu przede wszystkim z:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysokie – 2001 z późniejszymi zmianami;
- Ekofizjografia /opracowanie podstawowe/ - Zamość 2003;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2015 r., poz. 5441);
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta w dniu 29 marca 2021 roku uchwałą Nr XXIV/406/2021.;

2.3. Informacje o zawartości projektowanego planu

W planie miejscowym określone zostały:

Rozdział 1: Przepisy ogólne dotyczące regulacji dla obszarów objętych planem oraz zakresu obowiązywania rysunku planu.

Rozdział 2: Przeznaczenie terenu oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.

Rozdział 3: Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.

Rozdział 4: Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Rozdział 5: Zasady kształtowania krajobrazu.

Rozdział 6: Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.

Rozdział 7: Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

Rozdział 8: Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.

Rozdział 9: Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

Rozdział 10: Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym.

Rozdział 11: Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy.

Rozdział 12: Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Rozdział 13: Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Rozdział 14: Zasady lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Rozdział 15: Stawki procentowe, na podstawie których ustala się jednorazową opłatę, określoną w stosunku procentowym od wzrostu wartości nieruchomości.

Rozdział 16: Przepisy końcowe.

Na obszarze objętym zmianą planu miejscowego nie występują:

1. formy ochrony przyrody objęte ochroną prawną;
2. chronione krajobrazy kulturowe oraz tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej;
3. obszary przestrzeni publicznej wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;

4. krajobrazy priorytetowe określone w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
5. tereny górnicze, a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
6. stref ochronnych ujęć wody ani obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych;
7. tereny zamknięte lub strefy ochronne takich terenów;
8. w granicy obszaru objętego Planem nie występuje konieczność pozyskiwania stosownej zgody na zmianę przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze i leśnych na cele nieleśne.

Główne rodzaje przeznaczenia terenów objętych Planem to:

1. RM – tereny zabudowy zagrodowej;
2. RM,RU – teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
3. MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
4. MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej;
5. MW,U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej;
6. U – tereny zabudowy usługowej;
7. US – teren sportu i rekreacji;
8. P,U – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej;
9. KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Projekt planu jest zgodny ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie.

Zapisy projektu Planu są poprawne w kwestii ochrony szeroko rozumianego środowiska (m. in. gospodarki wodno - ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, stref ochronnych ujęć wód) zarówno w kwestii ustaleń jak i granic obszarów funkcyjnych.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1. Istniejący stan środowiska

3.1.1. Położenie

Analizowane tereny znajdują się w miejscowościach: Dragany, Giełczew Pierwsza, Jabłonowo, Józefin, Maciejów Nowy, Maciejów Stary, Nowy Dwór, Rezerwa, Słupeczno, Spławy, Wysokie w obrębie gminy Wysokie leżącej w południowej części powiatu lubelskiego (centralna część województwa lubelskiego).

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym J. Kondrackiego teren gminy zlokalizowany jest w obrębie mezoregionu Wyniosłości Giełczewskiej, stanowiącej najwyższą, środkową część Wyżyny Lubelskiej a tylko niewielki, południowo-zachodni fragment (Kol. Biskupie) znajduje się w granicach Rostocza Zachodniego .

3.1.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Gmina Wysokie znajduje się w zasięgu Niecki Lubelskiej, gdzie w budowie geologicznej zasadnicze znaczenie posiadają utwory górnej kredy. Zasadniczy profil powierzchniowy budowy geologicznej tworzą zasadowane wychodnie mastrychtu, wykształcone głównie w postaci margli, opok i opok marglistych. Erozyjne obniżenia utworów kredowych w obszarze północnym, wschodnim, zachodnim i południowo-zachodnim pokrywają zwarte powierzchnie lessów i użytków lessopodobnych (mułki lessowe, lessy piaszczyste i gliniaste). W erozyjnych obniżeniach dolin rzecznych, charakterystycznych dla morfogenezy utworów kredowych i lessowych, znajdują się piaski i gliny deluwialne oraz piaski wodnolodowcowe w wyższych partiach, w niższych partiach występują holocenijskie namuły, mchy i piaski pylaste.

W północnych obszarach gminy (powyżej Giełczewki) odsłaniają się zwarte powierzchnie utworów trzeciorzędowych (paleocen) - gezy, opoki i piaski glaukonitowe.

Gmina położona jest w większości w obrębie mezoregionu Wyniosłości Giełczewskiej, stanowiącej najwyższą, środkową część Wyżyny Lubelskiej a tylko niewielki fragment pd.-zach. (Kol. Biskupie) znajdują się w granicach Roztocza Zachodniego.

Wyniosłość Giełczewska jest wysoko wyniesioną wyżyną o dość urozmaiconej rzeźbie, mającej charakter garbu zbudowanego z odpornych skał kredowych, w większości przykrytych płatami lessów. Rzeźba poziomu wierzchwinowego wykazuje ścisły związek z właściwościami pokrywającego obszar lessu, charakterystycznymi formami są tu rozcięcia erozyjne starej fazy - suche doliny płaskodenne lub miechowate oraz młode rozcięcia erozyjne – wąwozy.

Doliny rzek (Giełczewka, Wierzbówka) są wąskie, głęboko wcięte w podłoże o płaskim dnie.

Roztocze Zachodnie odznacza się typową rzeźbą, lessową, pociętą gęstą siecią suchych dolin, wąwozów i parowów, o głębokości na tyle dużej, że niekiedy odstawiają się zalegające niżej, trzeciorzędowe utwory kredy.

Wysokości bezwzględne wahają się od 213m n.p.m. w dolinie rzeki Pór w południowo-wschodniej części gminy do 295 m n.p.m. w północnej części gminy. Deniwelacje powierzchni topograficznej w obrębie gminy Wysokie wynoszą 82m.

W gminie znajdują się również formy antropogeniczne: groble, nasypy, rowy melioracyjne.

3.1.3. Gleby i surowce mineralne

W gminie występują gleby lessowe, spośród których decydującą rolę odgrywają gleby brunatnoziemne. Pokrywają one obszar gminy w obrębie wierzchwin i zboczy. Z morfologii profilów rozpoznać można gleby płowe oraz brunatne. Gleby płowe dominują na wszystkich wyniosłościach pokrywy lessowej, gdy ograniczona jest możliwość procesów erozyjnych. Gleby brunatne są w większości efektem antropogenizacji likwidującej przez uprawę poziomy przemyca lub efektem erozji ogławiającej gleby płowe z poziomów wierzchnich. Spotyka się je najczęściej na zboczach.

Odczyn w glebach uprawianych waha się od kwaśnego, bliskiego glebom leśnym, do obojętnego. Jest to po części efekt antropogeniczny, głównie zabiegów wapniowania ale i procesów erozyjnych, które osłoniły mniej kwaśne, poziomy głębsze tworząc współczesne poziomy orno-akumulacyjne.

Gleby należą do średnio próchnicznych, podatne są na erozję wodną - obniżenie zawartości i zasobów związków próchnicznych następuje przy przekroczeniu spadku 6%, ale nawet w terenach o mniejszych spadkach obserwuje się znaczną zmienność zawartości próchnicy. Gleby brunatnoziemne wytworzone z lessów bonitowane są bardzo wysoko, ograniczeniem wysokiej bonitacji są stwierdzone zniszczenia erozyjne. Zaliczane są od 2 do 4 klasy kompleksu glebowo-rolniczego. Występują tu również rędziny inicjalne, związane z rzeźbą terenu; pojawiają się na stromych zboczach, dość silnie erodowanych. Profil ich jest płytki, poziom próchniczny do 10 cm (zawartość próchnicy 1-2%) zawiera dużo okruchów i przechodzi w skałę macierzystą. Rędziny inicjalne zaliczane są do 5 kompleksu przydatności rolniczej.

Warunki glebowe oraz rzeźba terenu sprzyjające w tym regionie uprawie zbóż, oraz rozwojowi sadownictwa, zwłaszcza na zachodnich skłonach terenu.

Niekorzystny profil litologiczno-surowcowy powierzchniowej budowy geologicznej gminy stwarza bardzo ograniczone możliwości pozyskania miejscowych źródeł materiałowych dla lokalnego budownictwa i drogownictwa:

- surowce okruchowe (opoki i opoki margliste) - istnieją możliwości badań geologicznych rozpoznawczych w zakresie ustalenia bilansowej bazy zasobów opok dla celów budowlanych lub drogowych,
- zwarte pokrywy utworów lessowych w obrębie gminy stanowią możliwość zlokalizowania profilu surowców ilastych ceramiki budowlanej w zakresie produkcji cegły palonej pełnej,
- piaski drobnoziarniste pylaste i mułki piaszczyste - wydobycie ich w obrębie gminy nie mieści się w kategoriach wartości dla tego rodzaju surowca; powinno być ograniczone do rejonu Giełczwi i Nowego Dworu.

Na terenie gminy Wysokie znajdują się następujące złoża kopalin (opracowanie na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl>):

- „Biskupie” - surowce ilaste ceramiki budowlanej – less - eksploatacja złoża zaniechana.

3.1.4. Wody

Wody podziemne

Główny poziom wodonośny związany jest z utworami kredowymi i czwartorzędowymi. Kredowy poziom wodonośny obejmuje ponad 75% całych zasobów eksploatacyjnych regionu. Wody tego poziomu występują w skałach o dużej porowatości (opoki, gezy, margle). Wody przemieszczają się głównie szczelinami skalnymi, powstałymi w wyniku spękań tektonicznych wietrzeniowych, ułatwiających infiltrację wód, co powoduje małą odporność naturalną zbiornika kredowego na zanieczyszczenia. Przeważają wody o zwierciadle swobodnym lub pozostające pod niewielkim ciśnieniem. Poziom wody nawierzchniach osiągają znaczną głębokość - 80m. Na zboczach i obniżeniach dolinnych zwierciadło wody występuje na ogół w strefie głębokości od kilku do kilkunastu metrów.

Roczne amplitudy wahań poziomu wód szczelinowych są stosunkowo niewielkie i wynoszą na ogół 0,5-2,0m. Miąższość wodonośnej serii kredowej jest bardzo zróżnicowana od kilku do kilkunastu metrów. Najczęściej ujmowaną, a zarazem najwydatniejszą strefą jest przedział głębokości serii wodonośnej od 20 do 90m. Wody kredowe odznaczają się małym zmineralizowaniem - od 300 do 600 mg/l, odczyn wody jest obojętny lub lekko kwaśny. Wody kredowe są najczęściej typu węglanowo-wapniowego, rzadziej węglanowo-wapniowo-magnezowego. Są to wody infiltracyjne podlegające intensywnym procesom wymiany. Charakteryzują się bardzo dobrą i dobrą jakością, zawartość wszystkich składników wód podziemnych mieści się w granicach normy. Kredowy poziom wodonośny występujący na obszarze gminy stanowi fragment zasobnego w wodę głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 406 „Niecka Lubelska” (Lublin), jednego z głównych zbiorników w Polsce, którego szacunkowe zasoby eksploatacyjne wynoszą ok. 230000m³/d.

Czwartorzędowe piętro wodonośne - związane jest przede wszystkim z występowaniem osadów aluwialnych i fluwioglacjalnych, głównie piasków, żwirów, piasków pylastych i pyłów piaszczystych. Utwory te wypełniają obniżenia, głównie strefy dolin rzecznych. Miąższość serii osadów dochodzi do 60m, przy czym średnia grubość warstwy wodonośnej wynosi kilka do kilkunastu metrów, w zależności od regionu hydrogeologicznego. Wodonośne piętro czwartorzędowe zasilane jest przez infiltrację opadów atmosferycznych oraz boczny dopływ wody z piętra kredowego. Wody czwartorzędowe posiadają łączność z wodami powierzchniowymi. Występują duże wahania stanu wód. Wydajności jednostkowe poszczególnych ujęć wahają się od 0,5-20m³/d/km². Wody czwartorzędowe oznaczają się zmineralizowaniem od 100-200mg/l, ich jakość jest niższa od jakości wód kredowych, zawierają z reguły podwyższone zawartości żelaza i manganu oraz innych składników np.: związków azotowych. Przestrzenna ocena zasobów dyspozycyjnych charakteryzuje moduł zasobów dyspozycyjnych w m³/d/km³. Przeważają obszary zasobne w gminie -100-200 m³/d/km³. Zasoby eksploatacyjne w dorzeczu Wieprza wynoszą ogółem 456954 m³/d, przy czym z utworów kredy 428138 m³/d i czwartorzędowych 28216 m³/d. Są to ilości duże w zestawieniu z aktualnym zapotrzebowaniem, wynoszą ok. 10% zasobów.

Położenie zwierciadła wód gruntowych jest współkształtne z rzeźbą terenu: zwierciadło podnosi się na wierzchołkach i obniża we wszystkich formach wklęsłych (dolinach rzecznych, zagłębieniach terenu).

Płytkie wody gruntowe narażone są na skażenia pochodzące z użytkowania terenu. W utworach o dobrej przepuszczalności mają zmieniony skład chemiczny a niekiedy i bakteriologiczny. Wody położone głębiej i izolowane od zewnętrznych wpływów osadami nieprzepuszczalnymi, cechują się wysokimi parametrami jakościowymi.

Płytkie występowanie wód gruntowych przejawia się m. in. występowaniem obszarów trwale i okresowo podmokłych, torfowiskowych i bagiennych.

Analizowane tereny leżą w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr GZWP nr 406 „Niecka Lubelska” (Lublin) a także Jednolitych Części Wód Podziemnych Nr 90.

Wody powierzchniowe

Obszar gminy znajdujący się w zlewni Wieprza odwadniany jest przez rzekę Giełczewkę -

lewobrzeżny dopływ Wieprza oraz rzekę Pór z lewobrzeżnym dopływem Wierzbówką. Giełczewka jest największą rzeką odwadniającą Wyniosłość Giełczewską, biorącą początek ze źródeł bijących na wysokości 260m n.p.m. w miejscowości Giełczew. Od samych źródeł rzeka posiada dobrze wykształconą dolinę, stromościenną o płaskim dnie. Przez teren gminy płynie korytem, które zachowało naturalny charakter, mimo zmian wprowadzonych przez człowieka. Dorzecze rzeki jest silnie rozcięte erozyjne, co stanowi o wysokich walorach krajobrazowych obszaru. Średni przepływ mierzony u ujścia wynosi 1,4 m³/s.

Pór przepływa przez południowo-zachodni fragment gminy na odcinku ok. 4km, gdzie przyjmuje lewobrzeżny dopływ Wierzbówkę, biorącą początek ze źródeł w miejscowości Wysokie. Rzeka płynie szeroką, płaskodenną doliną w kierunku południowo-wschodnim, oddzielając Roztocze od Wyniosłości Giełczewskiej. Pór został uregulowany, koryto wyprostowano i pogłębiono. Jego szerokość wynosi w obszarze gminy około 2 m, dolina niegdyś niedostępna, dziś jest miejscami przesuszona. Pór ma bardzo mało dopływów. Wierzbówka jest mało znaczącym, lewostronnym jego dopływem.

W gminie występują źródła w dolinach rzek. W lasach o niskich stanach wód niektóre źródła okresowo zanikają lub zmniejszają swoją wydajność. W okresach zasobnych w wodę obok głównego źródła pojawiają się wypływy okresowe, połączone hydraulicznie ze źródłem głównym.

W granicach gminy brak jest zbiorników wodnych.

Analizowane obszary należą do Jednolitej Części Wód Powierzchniowych:

- PLRW 2000624369 – Żółkiewka (Jabłonowo, Maciejów Nowy, Maciejów Stary, Rezerwa, Słupeczno);
- PLRW200062417449 - Pór do Wierzbówki (Dragany, Józefin, Nowy Dwór);
- PLRW2000624469 - Giełczewka od źródeł do Radomirki (Giełczew Pierwsza).

3.1.5. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji Klimatu Polski W. Okołowicza gmina Wysokie położona jest w obrębie regionu lubelsko-wyżynnego, który cechuje się przewagą wpływów kontynentalnych.

Nad teren gminy najczęściej napływają masy powietrza polarno-morskiego z maksimum napływów w ciągu lata oraz polarno-kontynentalnego z maksimum napływów z końcem zimy i na początku wiosny. Powietrze arktyczne dopływa rzadko (ok. 6% przypadków w roku), najczęściej w zimie i na wiosnę, rzadziej napływa powietrze zwrotnikowe.

Temperatury dla obszaru gminy są charakterystyczne dla obszarów wyniesionych, lecz nie wyżynnych. Dane dotyczące średniej temperatury powietrza, zebrane z okresu lat 1950-1990 przedstawiają się następująco:

• średnia roczna temperatura	7,3°C
• średnia wiosny	7,3°C
• średnia lata	17,1 °C
• średnia jesieni	7,9°C
• średnia zimy	-2,7°C

Bardzo niekorzystną cechą klimatu, zwłaszcza dla roślin są powtarzające się silne przymrozki wiosenne i jesienne, których nasilenie przypada na koniec kwietnia lub początek maja, niekiedy występują w czerwcu. Liczba dni bez przymrozków średnio w roku wynosi ok. 170. Okres wegetacji, przy średniej temperaturze dobowej powyżej 5°C wynosi 205-215 dni.

Wysokość opadów uzależniona jest głównie od cyrkulacji atmosferycznej (układy baryczne, masy powietrza), a także od rzeźby terenu i ekspozycji (stoki zachodnie i południowo-zachodnie otrzymują najwięcej opadów). Średnia roczna suma opadów dla obszaru gminy wynosi - 650 mm, w półroczu zimowym - 225 mm, w półroczu letnim - 425 mm, a w poszczególnych porach roku przedstawia się następująco:

- wiosna-140 mm,
- lato-240 mm,
- jesień-150 mm,
- zima-120 mm.

Opady śniegu pojawiają się w listopadzie, pokrywa śniegowa utrzymuje się od połowy grudnia do pierwszej dekady marca, liczba dni ze śniegiem wynosi 60-76.

Przez obszar gminy przechodzi szlak gradowy - od Wyniosłości Giełczewskiej przez Działy Grabowieckie do doliny Bugu. Opadom gradu towarzyszy cały szereg zjawisk dodatkowych, jak silny wiatr, deszcz, wyładowania atmosferyczne. Zespół tych zjawisk wywołuje wiele negatywnych odczuć wśród ludzi i zwierząt. Burze gradowe wyrządzają poważne szkody uprawom rolnym.

Na obszarze gminy przeważają wiatry z zachodniej połówki horyzontu (W, S W, N W) z tym, że kierunek zachodni występuje najczęściej. Kierunki zachodnie stanowią prawie 50% sumy wszystkich wiatrów. Najmniej często pojawiają się wiatry północne i północno-wschodnie nie przekraczające razem 15%. Udział cisz atmosferycznych wynosi tylko 6,4%. Od prędkości wiatru zależy parowanie; wiatr przyspiesza parowanie, a więc pośrednio przyspiesza przemiany materii w organizmach; poza tym jest dobrym wskaźnikiem wentylacji danego obszaru.

Obszar południowej Lubelszczyzny, w tym gmina Wysokie charakteryzuje najniższe zachmurzenie w Polsce. Okres najniższego zachmurzenia przypada od listopada do lutego. Średnie roczne zachmurzenie wynosi 6,3 do 6,6 w 11-stopniowej skali pokrycia nieba, usłonecznienie sięga 46-50% usłonecznienia względnego. Najlepsze warunki pod względem usłonecznienia występują na obszarach wyniesionych.

Mgły na obszarze gminy nie są częstym zjawiskiem, najmniej w ciągu roku obserwowane są w okresie od kwietnia do sierpnia, najczęściej natomiast występują w październiku i listopadzie. Duży wpływ na ich występowanie wywierają czynniki lokalne - wilgotność podłoża, rzeźba terenu. W obszarze gminy obserwuje się mgły adwekcyjne, napływające z wyższych partii terenu w kierunku obniżeń i dolin, oraz mgły inwersyjne związane ze spadkiem temperatury występujące w dolinach.

Obszary wierzchowinowe, zbudowane z jednorodnych form geomorfologicznych, mają również jednolity topoklimat. Posiadają przeważnie dobre warunki opadowe i bardzo dobre warunki aerosanitarne (dobre przewietrzanie, mała częstotliwość występowania mgieł). Duże rejonny o klimacie lokalnym kształtowanym przez suche podłoże stanowią i mogą stanowić podstawę lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Są to tereny o najkorzystniejszych warunkach klimatycznych dla zdrowia człowieka.

W terenach zagłębień bezodpływowych, dolin rzecznych i terenach płytkiego zalegania wód wierzchowkowych następuje pogorszenie warunków biotopoklimatycznych. Do tych miejsc, jako naturalnych zagłębień terenowych, napływają w czasie bezwietrznych i bezchmurnych nocy masy chłodnego powietrza, powodując zjawisko inwersji termicznej. Średnie wartości temperatur w dolinach są niższe niż na wierzchowinach, a wilgotność względna większa. Są to tereny o niekorzystnych warunkach dla zabudowy ale bardzo ważnych dla rolnictwa na użytkach zielonych.

Specyficzny topoklimat wnętrza kompleksów leśnych nie ma znaczenia dla zamierzeń urbanizacyjnych. Cechuje się on łagodnym przebiegiem dobowych elementów meteorologicznych, dużą zacisnością, dużym zacienieniem. Należy podkreślić korzystne oddziaływanie lasów na tereny sąsiednie. Jest to oddziaływanie poprawiające komfort biotopoklimatyczny poprzez łagodzący wpływ na temperatury ekstremalne, wilgotność powietrza, przewietrzanie, zawartość tlenu i olejków eterycznych.

Wpływ na klimat lokalny ma również oddziaływanie antropogenne, a właściwie jego przekształcenia w zakresie stanu jakościowego powietrza związane ze spalaniem węgla w gospodarstwach, dynamicznie rozwijającą się komunikacją i zanieczyszczeniami przemysłowymi a okresowo również opryski środkami ochrony roślin. Na terenie gminy Wysokie nie ma znaczących źródeł emitujących zanieczyszczenia do atmosfery. Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń jest tzw. „emisja niska” - z lokalnych kotłowni i palenisk domowych. Problem ten jest odczuwalny jedynie w porze zimowej. Przemysł na terenie gminy Wysokie jest słabo rozwinięty. Zakłady przemysłowe zlokalizowane są głównie w Chełmie. Nie są one szczególnie uciążliwe dla środowiska, dlatego udział procentowy tych zanieczyszczeń jest niewielki.

Topoklimat terenów o zwartej zabudowie odróżnia się od klimatu terenów otwartych, bowiem zabudowa powoduje naruszenie naturalnego rozkładu i przebiegu elementów meteorologicznych, tzn. nasłonecznienia, temperatury, wilgotności, przewietrzania. Dodatkowym czynnikiem są także zanieczyszczenia sprzyjające koncentracji pary wodnej, a w rezultacie minimalnego wzrostu zamgleń. Temperatura jest podwyższona w stosunku do terenów otwartych, niemniej różna ekspozycja obiektów powoduje poważne zróżnicowanie temperatury w obrębie sąsiadujących

obszarów zabudowy.

3.1.6. Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna

Flora

Szate roślinną w gminie Wysokie reprezentują lasy, zadrzewienia przydrożne, śródpolne i przykorytowe, zieleń niska w dnach rzecznych (tzw. roślinność denna) oraz różne formy zieleni przydomowej ozdobnej i użytkowej.

W omawianym obszarze przeważającą część powierzchni zajmują pola uprawne. Agrocenozami dominującymi w strukturze przyrodniczej, są tereny sztuczne i z okresową szatą roślinną, są to siedliska typowej roślinności segetalnej, czyli towarzyszącej poszczególnym uprawom.

Według podziału geobotanicznego D. Fijałkowskiego gmina położona jest w granicach w granicach:

- pododdziału Pasa Wyżyn Środkowych,
- kraina Wyżyny Lubelskiej (grądy, dąbrowy świetliste),
- Okręg Lubelski (dominacja grądów, eutroficznych łąk i udział roślin kserotermicznych strefy południowej-panońskiej),
- podokręgu wyniosłości Giełczewskiej (dominacja grądów i eutroficznych łąk).

Zbiorowiska leśne i zaroślowe:

Najcenniejsze w strukturze przyrodniczej są lasy, ze względu na rolę biocenotyczną i środowiskotwórczą. Pomimo, że są to lasy w większości gospodarcze stanowią duży walor środowiska ożywionego. Z biocenotycznego punktu widzenia bardzo ważnym walorem lasów jest występowanie w gminie dużych kompleksów leśnych.

Panującym zbiorowiskiem w lasach jest grąd lipowo-grabowy - *Tilio Carpinetum*. Należy on do lasów bardzo zróżnicowanych pod względem florystycznym i ekologicznym. Występuje na żyznych glebach brunatnych, charakteryzuje się dominacją dębu szypułkowego, grabu, lipy drobnolistnej, klonu i osiki. Występują tu również dąbrowy świetliste - *Potentillo albue-Quecetum*, posiadające drzewostan dębowy z licznym udziałem sosny, rzadziej brzozy brodawkowatej, graba, buka, lipy drobnolistnej i osiki.

Lasy gminy występują w trzech głównych kompleksach w rejonie Kol. Nowy Dwór - Stary Dwór Wysokie, Słupeczna, Giełczwi Doły - Kol. Giełczew oraz drobnych płatów w ok. Spławów, Cegielni, Biskupie Kol.

Zbiorowiska kserotermiczne:

Na słonecznych zboczach dolin, wąwozów, skarp lessowych występuje bogata flora stepowa, reprezentowana przez rzadkie gatunki kserotermiczne - zarośla i murawy kserotermiczne. Są to zbiorowiska światło- i wapniolubne, w których, w zespołach muraw dominują: koniczyny, bodziszek czerwony, gorysz siny, cieciorka pstra oraz w zespołach zaroślowych: wisienka karłowata, ligustr pospolity, dereń świdwa, leszczyna, szklach pospolity, tarnina i inne.

Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe:

Obszar gminy jest ubogi w naturalne użytki zielone, niezbyt gęsta sieć rzeczna powoduje znaczny niedobór wód powierzchniowych. W dolinach rzek (Pór, Giełczewka) występują osady organiczno-mineralne, bogate w węglan wapnia. Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe występują głównie w dolinach tych rzek.

Zbiorowiska torfowisk:

Torfowisk w pełnym znaczeniu jest tu niewiele - najczęściej występują jako fragmenty zamulonych dolin rzecznych. Większość występujących tu obiektów łąkowych została w różnym czasie zmeliorowana i częściowo lub całkowicie zagospodarowana. Brak konserwacji urządzeń lub trudne warunki hydrologiczne (nieprzepuszczalne podłoże, wysięki źródłiskowe) powodują zachodzenie procesów stałej podmokłości, gdzie występuje wtórne zdziczenie, zabagnienie lub częściowe podtopione nieużytki z zespołem trawiastym wielkich turzyc i innych.

Zbiorowiska synantropijne:

Poza wymienionymi zbiorowiskami roślinnymi występuje roślinność przekształcona pośrednio lub bezpośrednio przez człowieka (zbiorowiska synantropijne). Różnicuje się ją na dwie grupy: ruderalną oraz segetalną.

Siedliskami typowej roślinności segetalnej, czyli towarzyszącej poszczególnym uprawom są agrocenozy dominujące w strukturze przyrodniczej, jako tereny sztuczne i z okresową szatą roślinną. Typ roślinności zależy od charakteru uprawy i gleby.

Tam gdzie siedlisko jest drastycznie zmienione przez człowieka czyli miejsca wokół zabudowań, linii komunikacyjnych, śmietników, nasypów, zrębów leśnych, nieużytków związane są z roślinnością ruderalną. Zwykle jednak płyty tych zbiorowisk zajmują niewielkie powierzchnie.

Fauna

Roślinność siedlisk stwarza zróżnicowane warunki bytowania fauny: od agrocenoz do obszarów o dużym potencjale biocenotycznym. Część gminy zajmowana przez tereny upraw polowych i obszary zabudowane zasiedlana jest przez pospolite gatunki charakterystyczne dla agrocenoz.

Z podstawowych siedlisk fauny w obszarze gminy występują siedliska lasów mieszanych, tereny łąkowe oraz tereny kserotermiczne i stepopodobne. Najważniejsze ciągi siedliskowe łączą się w korzystne dla lokalnej fauny systemy sieciowe - korytarze ekologiczne dla fauny leśnej i łąkowo-zaroślowej umożliwiające kontaktowanie się ze sobą rozproszonych populacji i subpopulacji. Wg waloryzacji obszarów faunistycznych Z. Głowacińskiego-1992r. w granicach gminy znajdują się obszary o wartościach przeciętnych (większość powierzchni) oraz ponadprzeciętnej (fragment doliny Póru).

Lasy nie tworzą zwartego kompleksu, niemniej stanowią ostoje wielu gatunków ptaków charakterystycznych dla grądów - zięby, rudzika, świstunki oraz drapieżnych - myszołowa, jastrzębia, kani, orlika żerujących na żyznych polach uprawnych. Spośród ssaków występuje lis, zając, sarny polne i leśne, norniki związane z użytkami rolnymi oraz drapieżne z rodziny łasicowatych. W zaroślach nadrzecznych występuje łyska, krzyżówka, batalion.

Murawy i zarośla kserotermiczne skupiają bogatą faunę ryjkowców i owadów pszczołowych, związanych z tymi siedliskami ptaki reprezentuje głównie pokrzewka ciernista. Omawiane miejsca występowania poszczególnych typów fauny spełniają również ważną rolę jako tereny wypoczynkowe i żerowe dla zwierząt migrujących, zwłaszcza ptaków (dotyczy to najbardziej terenów leśnych i nadrzecznych). Rozwinięty ciąg łąkowy doliny Póru, Gielczewki, Wierzbówki kompleksy leśne, remizy śródpolne, miedze, wąwozy, pojedyncze skarpy lessowe znacząco wpływają na utrzymanie ciągłości występowania wielu gatunków fauny, jak i jej różnorodność gatunkową.

Różnorodność biologiczna

Gmina Wysokie niezależnie od długotrwałej antropopresji, jakiej poddawane jest środowisko przyrodnicze reprezentuje nadal duże walory przyrodniczo-krajobrazowe. Rolniczy charakter gminy sprawił, że tylko niektóre rejon zachowały w miarę wysokie walory przyrodnicze.

W skali gminy największa różnorodność siedliskowa i gatunkowa występuje w dolinach Gielczewki i Póru. Najmniej zróżnicowane są obszary zurbanizowane. Również ubogą różnorodnością biologiczną charakteryzują się agrocenozy wierzchowinowe. Duże znaczenie dla walorów przyrodniczych, posiadają starodrzewy i zadrzewienia śródpolne, które wzbogacają ubogie przyrodniczo agroekosystemy.

Ekosystemy łąkowo-pastwiskowe zgrupowane są przede wszystkim na terasach zalewowych dolin rzecznych, a nielicznie występują w wierzchowinowych zagłębieniach bezodpływowych. Zagrożeniem jest zauważalna tendencja przekształcania łąk i pastwisk na pola uprawne.

Biocenozy leśne istnieją w kilku odrębnych kompleksach leśnych. Strefę leśną uzupełniają mniejsze fragmenty.

Trzy wymienione zasadnicze ekosystemy istniejące na obszarze gminy, aby mogły w miarę naturalnie funkcjonować powinny być powiązane korytarzami i ciągami ekologicznymi. Ponadto trzeba uwzględnić ekosystemy kluczowe – lasy, torfowiska, doliny rzeczne.

3.1.7. Zabytki i dobra materialne

Obiekty ujęte w rejestrze i ewidencji, znajdujące się w gminie Wysokie posiadają cenne walory architektoniczne, historyczne i kulturowe, tworzą tożsamość kulturową gminy i stanowią o jej odrębności. Ochrona polega na usankcjonowaniu ich w strukturze Planu oraz określenia zasad i działań, które zapewniają prawidłową ochronę i funkcjonowanie obiektu (obszaru) zabytkowego.

Planowane zagospodarowanie nie ingeruje w chronione krajobrazy kulturowe oraz tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej.

w granicach opracowania zmiany planu teren oznaczony symbolem 4U zlokalizowany jest na obszarze wpisanym do rejestru zabytków woj. lubelskiego pod nr A/706 w ramach zespołu kościoła parafialnego w miejscowości Wysokie. W terenie 4U w miejscowości Wysokie, znajduje się dawna plebania, figurująca w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisana indywidualnie do rejestru zabytków, ale położona na obszarze wpisanym do rejestru zabytków w ramach zespołu kościoła parafialnego.

W terenie 1MW,U zlokalizowana jest dawna szkoła w Maciejowie Starym, figurująca w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisana do rejestru zabytków.

W terenach oznaczonych symbolami: 14RM, 25RM, 39RM, 5U, 1US, 2MW,U, 4KDW, 5KDW, 6KDW znajdują się stanowiska archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków, a nie wpisane do rejestru zabytków. Część obszarów objętych zmianą planu, oznaczonych symbolami: 41RM, 6MN,U, 7MN,U, 10MN,U, 3U, 4U, 5U, 7U, 8U, 9U, 7KDW, 8KDW znajduje się w granicach obszaru historycznego układu urbanistycznego.

3.1.8. Obiekty i obszary chronione w gminie Wysokie oraz Przyrodniczy System Gminy

Z istniejących, prawnych form ochrony przyrody na obszarze gminy Wysokie znajdują się:

●Specjalny obszar ochrony – Guzówka PLH060071

Obszar obejmuje część rozczłonkowanego kompleksu leśnego z towarzyszącymi mu fragmentami muraw kserotermicznych i zbiorowisk okrajkowych. Składa się z 4 części (3 kompleksy leśne oraz płat murawy kserotermicznej) i położony jest w sąsiedztwie wsi Guzówka na terenie 2 powiatów (pow. lubelski, gm. Wysokie, pow. biłgorajski, gm. Turobin). Na terenie gminy Wysokie znajdują się dwa fragmenty SOO.

Na omawianym terenie występuje liczna populacja obuwika pospolitego (*Cypripedium calceolus*) na granicy zasięgu, rosnącego tu w wołyńskiej odmianie grądu subkontynentalnego z dużym udziałem cennych gatunków wapniolubnych w runie. Sąsiadujące z grądem zbiorowiska murawowe bogate są w gatunki objęte ochroną prawną.

●Pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie pnia 350cm i wys. 25m, rośnie za budynkiem Gminnego Ośrodka Zdrowia w miejscowości Wysokie;
- lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) o obwodzie pnia 370cm i wys. 25m, rośnie na rzymskokatolickim cmentarzu w miejscowości Wysokie;

Poza granicami gminy w promieniu 10km od granic gminy Wysokie zlokalizowane są również:

- Obszar specjalnej ochrony ptaków - „Staw Boćków” PLB060016 – znajduje się bezpośrednio za zachodnią granicą gminy;
- Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu – znajduje się około 230m od południowo-zachodniej granicy gminy;
- Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu - znajduje się około 1,7km od północno-zachodniej granicy gminy;
- Krzczonowski Park Krajobrazowy - znajduje się około 3km od północnej granicy gminy;
- Specjalny obszar ochrony – „Dolina Łętowni” PLH060040 - Obszar ten znajduje się na południowy-wschód od granic gminy Wysokie w odległości około 5,2km;
- Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu – znajduje się około 9,5km od zachodniej granicy gminy.

Na **Przyrodniczy System Gminy (PSG)** składają się:

- ciągi siedliskowe dolin rzecznych Póru i Giełczewki, tworzące regionalne korytarze ekologiczne, połączone z korytarzem ekologicznym doliny Wieprza o randze krajowej oraz ciąg siedliskowy doliny Wierzbówki rangi lokalnej,
- ekosystemy leśne, z których największe kompleksy tworzą lokalne węzły ekologiczne,
- ekosystemy drobnoprzestrzennych agrocenoz z enklawami naturalnych siedlisk, tj. remiz śródpolnych, miedz, pojedynczych skarp i wąwozów lessowych, stanowiące siedliska dla fauny kserotermicznej i stepowej.

Tereny położone poza PSG w większości są to obszary wierzchowinowe wyniesione kilka metrów ponad dna dolin i zagłębień bezodpływowych. To teren użytkowany rolniczo i decydujący o funkcji osadniczej w mieście. Jest to obszar o wyraźnie obniżonych walorach ekologicznych, które gdzieś naturalnie wznoszą się poprzez obszary śródpolnych zagłębień łąk, niewielkich kompleksów leśnych, grup drzew lub mikroretencji.

Na terenie Planu nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody objęte ochroną prawną nie stwierdzono na jego powierzchni siedlisk chronionych.

3.2. Uwarunkowania analizowanego terenu oraz potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analizowane tereny obejmują pojedyncze zmiany, znajdujące się w miejscowościach: Dragany, Giełczew Pierwsza, Jabłonowo, Józefin, Maciejów Nowy, Maciejów Stary, Nowy Dwór, Rezerwa, Słupeczno, Splawy, Wysokie.

W części analizowanych obszarów znajduje się już istniejąca zabudowa:

- Dragany: 3RM; 1P,U; 2P,U (częściowo); 3P,U;
- Jabłonowo: 5RM (częściowo); 6RM (częściowo);
- Józefin: 9RM (częściowo); 10RM; 1U;
- Maciejów Stary: 12RM (częściowo); 2MN,U (częściowo); 1MW,U; 4P,U;
- Nowy Dwór: 14RM (częściowo); 15RM (częściowo); 16RM (częściowo); 3MN,U (częściowo); 2MW,U;
- Rezerwa: 18RM (częściowo);
- Słupeczno: 20RM (częściowo); 21RM; 22RM; 23RM; 24RM (częściowo); 26RM; 28RM; 30RM (częściowo); 31RM; 5MN,U (częściowo); 1RM,RU;
- Wysokie: 39RM (częściowo); 40RM (częściowo); 41RM; 6MN,U; 7MN,U; 10MN,U (częściowo); 4U; 7U.

Część terenów ma możliwość realizacji zabudowy na podstawie obowiązującego planu, nastąpi jedynie zmiana funkcji lub niewielkie rozszerzenie terenu budowlanego.

Obszary te wyznaczono w sposób jak najmniej kolizyjny w stosunku do uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych. Dotychczasowe przeznaczenie jest zgodne z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz kierunkami zawartymi w Studium.

Na terenie Planu nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody objęte ochroną prawną nie stwierdzono na jego powierzchni siedlisk chronionych.

W granicach obszarów objętych zmianą planu nie występują tereny górnicze, a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią, krajobrazy priorytetowe określone w audycie krajobrazowym oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego. Nie ma ustanowionych stref ochronnych ujęć wody ani obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, nie występują ustanowione tereny zamknięte lub strefy ochronne takich terenów.

Planowane zagospodarowanie nie ingeruje w chronione krajobrazy kulturowe oraz tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej.

w granicach opracowania zmiany planu teren oznaczony symbolem 4U zlokalizowany jest na obszarze wpisanym do rejestru zabytków woj. lubelskiego pod nr A/706 w ramach zespołu kościoła parafialnego w miejscowości Wysokie. W terenie 4U w miejscowości Wysokie, znajduje się dawna plebania, figurująca w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisana indywidualnie do rejestru zabytków, ale położona na obszarze wpisanym do rejestru zabytków w ramach zespołu kościoła parafialnego.

W terenie 1MW,U zlokalizowana jest dawna szkoła w Maciejowie Starym, figurująca w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisana do rejestru zabytków.

W terenach oznaczonych symbolami: 14RM, 25RM, 39RM, 5U, 1US, 2MW,U, 4KDW, 5KDW, 6KDW znajdują się stanowiska archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków, a nie wpisane do rejestru zabytków. Część obszarów objętych zmianą planu, oznaczonych symbolami: 41RM, 6MN,U, 7MN,U, 10MN,U, 3U, 4U, 5U, 7U, 8U, 9U, 7KDW, 8KDW znajduje się w granicach obszaru historycznego układu urbanistycznego.

Omawiany teren leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska (Zbiornik Lublin) a także Jednolitych Części Wód Podziemnych Nr 90 oraz w Jednolitej Części

Wód Powierzchniowych PLRW 2000624369 – Żółkiewka (Jabłonowo, Maciejów Nowy, Maciejów Stary, Rezerwa, Słupeczno); PLRW200062417449 - Pór do Wierzbówki (Dragany, Józefin, Nowy Dwór, Wysokie); PLRW2000624469 - Giełczewka od źródeł do Radomirki (Giełczew Pierwsza).

W przypadku niezrealizowania postulatów projektowanego dokumentu nie wystąpią istotne zmiany stanu środowiska oraz aktualnego użytkowania. Tereny objęte Planem pozostaną w dotychczasowym przeznaczeniu. Będą użytkowane na podstawie obowiązujących planów.

Nastąpi podtrzymanie dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Będzie to oddziaływanie lokalne na powierzchnię ziemi, wody podziemne, a nawet powierzchniowe.

W sytuacji braku realizacji zapisów Planu („wariant zerowy”) przypuszczać należy, że w wyniku oddziaływania istniejących obecnie funkcji następować będzie dalsza, powolna antropopresja i przekształcenia środowiska naturalnego.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć, które na podstawie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zaliczane są do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Realizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko odbywać się będzie z zachowaniem przepisów odrębnych.

Tereny należy zagospodarowywać z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Należy brać pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, ale pozostaną na podobnym poziomie jak występujące obecnie.

Plan w ramach ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zakazuje lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na wody podziemne i powierzchniowe ze względu na wytwarzane ścieki i odpady oraz emitowane pyły i gazy, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Na obszarze objętym opracowaniem i terenach sąsiednich, przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tych obszarów.

Również mało prawdopodobne jest znaczące negatywne oddziaływanie na najbliższe obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

Plan zakazuje lokalizacji zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

Szczegółowy opis i wpływ projektowanego dokumentu na poszczególne elementy środowiska został zaprezentowany w rozdziale 8. Przewidywane oddziaływania.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

Źródłem zagrożeń i degradacji środowiska przyrodniczego gminy są czynniki naturalne (często uruchamiane nierozważną działalnością człowieka - erozja) i antropogeniczne.

Skutki aktywności tych pierwszych są najbardziej zauważalne (nieużytki poerozyjne, młode rozcięcia erozyjne w obrębie zboczy, podlegających wzdłuż stokowej uprawie), natomiast efekty oddziaływania tych drugich, mniej dostrzegalne, są wyjątkowo dotkliwe dla warunków życia (zanieczyszczenia wód, powietrza). Brak zorganizowanego systemu oczyszczania ścieków na terenach wiejskich i silna chemizacja rolnictwa są przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych. Degradacji podlegają nie tylko przyrodnicze elementy środowiska, ale również krajobraz.

Do istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu należą:

- przeznaczanie obszarów z glebami chronionymi pod inwestycje i budownictwo mieszkaniowe;
- zanieczyszczanie gleb związkami chemicznymi (alkalizacja, koncentracja metali ciężkich czy przesuszenie), w tym metalami ciężkimi w terenach zabudowanych, wzdłuż dróg;
- składowanie odpadów w miejscach do tego nie wyznaczonych i nie przygotowanych;
- niewłaściwe stosowanie nawozów i środków chemicznej ochrony roślin;
- wzrost natężenia ruchu na drogach publicznych;

Zagrożenia mogące wystąpić na terenie form ochrony przyrody:

- Specjalny obszar ochrony – Guzówka PLH060071 - zagrożeniem jest Uprawa w tym zwiększenie obszarów rolnych, wypalanie roślinności, wypas, pożary i gaszenie pożarów
- pomniki przyrody – zagrożeniem może być uszkodzenie lub zniszczenie, zanieczyszczenie gleby w pobliżu pomników.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, które zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu jest ochrona zasobów środowiska (wód, powietrza, powierzchni ziemi, zwierząt i roślin).

Aby ochrona zasobów środowiska mogła być prawidłowo realizowana w projekcie Planu uwzględniono wymagania aktualnie obowiązujących ustaw, w tym ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych aktów prawnych i przepisów związanych z procesami inwestycyjnymi. Do takich przepisów należy wymóg przeprowadzenia procedury z zakresu oceny oddziaływania na środowisko, jako gwarancji zachowania standardów jakości środowiska. Przeprowadzenie procedur środowiskowych – oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – zapewnieni realizację działań stanowiących przeciwdziałanie ubytkom czy pogorszeniu stanu przyrody w szczególności cennych siedlisk, gatunków chronionych lub uzyskanie i wykonanie działań rekompensujących straty.

Akty prawa krajowego uwzględniają wytyczne, cele i zasady określone w aktach międzynarodowych w tym prawie Wspólnoty Europejskiej. W szczególności dotyczy to objęcia ochroną prawną siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ramach sieci obszarów NATURA 2000. Istotną zasadą realizowaną na mocy prawa krajowego zgodnie z wytycznymi UE jest wprowadzanie takich procedur i rozwiązań prawnych, aby z jednej strony zachować przyrodę w stanie nienaruszonym, a z drugiej umożliwić rozwój przy poszanowaniu interesu i opinii społeczności lokalnych.

Przy sporządzaniu Planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.:
  - Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
  - Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004;
  - Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
  - Europejska Konwencja Krajobrazowa – Florencja 2000;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych, tj.:
  - Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych, tj.:
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi;
  - Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023;
  - Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.;

- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- Dyrektywa powodziowa 2007/60/WE;
- ochrony powietrza określonych w przepisach szczegółowych, tj.:
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.:
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.:
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie składowisk odpadów;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2017;
- ochrony korytarzy ekologicznych - zachowania i kształtowania ich drożności ekologiczno-przestrzennej zgodnie z :
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego;
- Ustawa o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r;
- utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, różnorodności biologicznej, ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami oraz utrzymania i przywracania do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych zgodnie z:
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem;
- Konwencja o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992;
- ochrony dzikiej fauny i flory oraz siedlisk naturalnych:
- Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (2009/147/EW);
- Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (92/43/EWG);
- Dyrektywa Rady w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (79/409/EWG);
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk;
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979;
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie - Londyn 4 grudnia 1991r. (Dz. U. nr 96 poz.1112 z dnia 3 grudnia 1999 r.)
- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – Ramsar 1971;
- lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi zgodnie z:
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008;
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Konwencja z Espoo z 1991r. o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście, transgranicznym.

7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Realizacja zapisów Planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi

na:

- położenie terenów gminy nie w bezpośrednim sąsiedztwie granic państwa (odległość analizowanego obszaru od wschodniej granicy państwa wynosi ponad 80km);
- niewielką łączną powierzchnią terenów objętych zmianą Planu;
- Plan nie wprowadza funkcji przemysłu ciężkiego czy działalności emitującej szkodliwe substancje do gruntu, wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo-wodne na tak dużą skalę;

W związku z powyższym nie prognozuje się dalekosiężnych (sięgających poza granice kraju) transgranicznych oddziaływań na środowisko.

8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, w tym może powodować uciążliwości rozumiane jako wszelkie zjawiska wpływające ujemnie (negatywnie) na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi. Ten dyskomfort, niedogodności czy dysfunkcje środowiska są najczęściej wynikiem przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów, charakteryzujących stan środowiska.

Rodzaje przeznaczenia terenów objętych zmianą Planu to:

- 1)RM – tereny zabudowy zagrodowej;
- 2)RM,RU – teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
- 3)MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 4)MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej;
- 5)MW,U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej;
- 6)U – tereny zabudowy usługowej;
- 7)US – teren sportu i rekreacji;
- 8)P,U – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej;
- 9)KDW – tereny dróg wewnętrznych.

8.1. Oddziaływanie na ludzi

W granicach objętych Planem przewidziano zagospodarowanie obejmujące tereny zabudowy zagrodowej (RM), teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (RM,RU), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (MN,U), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej (MW,U), tereny zabudowy usługowej (U), teren sportu i rekreacji (US), tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U), tereny dróg wewnętrznych (KDW). W części analizowanych obszarów znajduje się już istniejąca zabudowa: Dragany: 3RM; 1P,U; 2P,U (częściowo); 3P,U; Jabłonowo: 5RM (częściowo); 6RM (częściowo); Józefin: 9RM (częściowo); 10RM; 1U; Maciejów Stary: 12RM (częściowo); 2MN,U (częściowo); 1MW,U; 4P,U; Nowy Dwór: 14RM (częściowo); 15RM (częściowo); 16RM (częściowo); 3MN,U (częściowo); 2MW,U; Rezerwa: 18RM (częściowo); Słupeczno: 20RM (częściowo); 21RM; 22RM; 23RM; 24RM (częściowo); 26RM; 28RM; 30RM (częściowo); 31RM; 5MN,U (częściowo); 1RM,RU; Wysokie: 39RM (częściowo); 40RM (częściowo); 41RM; 6MN,U; 7MN,U; 10MN,U (częściowo); 4U; 7U. Część terenów ma możliwość realizacji zabudowy na podstawie obowiązującego planu, nastąpi jedynie zmiana funkcji lub niewielkie rozszerzenie terenu budowlanego.

Obszar objęty Planem stanowi fragmenty przestrzeni o korzystnym układzie komunikacyjnym i infrastrukturalnym dla jego funkcjonowania. Wprowadzana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa oraz usługi nie powodują tworzenia dominant, zatem nie będą powodowały obniżenia walorów krajobrazowych. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U) w Draganach i Maciejowie Starym są już zainwestowane i może nastąpić jedynie niewielkie dogęszczenie zabudowy. Plan zakłada udział powierzchni zabudowy do 50% powierzchni działki oraz gwarantuje pozostawienie nie mniej niż 30% powierzchni biologicznie czynnej. Nie przewiduje się znacznego zwiększenia oddziaływania w stosunku do istniejącego obecnie.

W przypadku budowy nowych obiektów kubaturowych lub rozbudowy, uciążliwości powstaną głównie na etapie realizacji inwestycji, natomiast po jej zakończeniu i w czasie eksploatacji będą miały niewielki stopień oddziaływania. Z fazą realizacji (zabudowa i zagospodarowanie nowych terenów czy stworzeniem niezbędnej do ich funkcjonowania infrastruktury) powstaną uciążliwości hałasowe oraz może wystąpić emisja wtórna pyłu ziemnego przy robotach ziemnych oraz emisja związana ze stosowaniem materiałów budowlanych tj. piasku, cementu, wapna. Ruch pojazdów mechanicznych realizujących dostawę materiałów budowlanych oraz później wyposażenia, spowoduje emisję spalin (dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory, sadza) oraz hałas. Hałas powodowany pracą sprzętu budowlanego jest hałasem o natężeniu zmiennym w czasie w sposób nieregularny, zależy od chwilowych uwarunkowań, głównie od charakteru wykonywanych w danym momencie robót budowlanych. Oddziaływania związane z etapem budowy będą miały charakter bezpośredni, ale jedynie chwilowy lub krótkoterminowy i lokalny. Poza tym większość prac będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze.

Uciążliwości związane z transportem samochodowym, takie jak: zanieczyszczenie powietrza spalinami i zwiększenie zapylenia, hałas oraz zagrożenia wypadkowe będą ograniczone przestrzennie (okolice dróg, place budowy) i czasowo (okres budowy).

Plan zakłada, że istniejące i projektowane zagospodarowanie terenu w zakresie emisji wibracji, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz wywoływać konieczności ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Ustala dla terenów RM, RM,RU dopuszczalny poziom hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy zagrodowej, dla terenu MN jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenów MN,U jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej, dla terenów MW,U jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz dla terenu US jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe, oraz dla terenów obowiązuje zagospodarowanie w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu w terenach sąsiednich, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakłada, że budynki z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem uciążliwości określonych w przepisach odrębnych lub w ich zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości do poziomu określonego w przepisach odrębnych.

W terenie MW,U Plan zakazuje realizacji usług potencjalnie uciążliwych takich jak: usługi ślusarskie, usługi stolarskie, usługi kamieniarskie itp., co będzie korzystne dla ludzi tam zamieszkujących.

Plan zakłada, że obsada zwierząt w zakresie chowu i hodowli w granicach terenów oznaczonych symbolem RM oraz terenie oznaczonym RM,RU w miejscowości Słupeczno, w budynkach inwentarskich nie może przekraczać 40DJP dla danego gospodarstwa rolnego. Są to wielkości, które w rozporządzeniu w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie są zakwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące powodować znaczące oddziaływania. Dodatkowo Plan ustala, że działalność gospodarstwa hodowlanego powinna być prowadzona z zapewnieniem przestrzegania zasad ochrony środowiska, w tym zdrowia ludzi oraz ograniczenia negatywnych oddziaływań na jakość powietrza, w szczególności związanych z uciążliwościami odorowymi dla ludzi.

Tereny te należy zagospodarowywać z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Poza tym plan nakazuje stosowanie najlepszych dostępnych technik eliminujących zagrożenia dla środowiska, uwzględnienia w zagospodarowaniu terenu wymogów ochrony środowiska dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem oraz zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu. Poza tym Plan zakazuje lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Powyższe zapisy mają na celu ochronę zdrowia i życia ludzi oraz spowodują, że oddziaływania nie będą miały charakteru znaczącego. Opiniowane przedsięwzięcia nie będą posiadały ujemnego wpływu na zdrowie okolicznych mieszkańców ze względu na emitowany hałas i emisję zanieczyszczeń powietrza, pod warunkiem zrealizowania wniosków zawartych w Planie. Warunki i jakość życia mieszkańców w sąsiedztwie proponowanych w Planie terenów nie ulegnie

pogorszeniu. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny. Plan wprowadza zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, które powinny zapobiec niepożądanemu wpływowi na środowisko i wprowadzone zmiany nie powinny oddziaływać w sposób znacząco negatywny. Wszystkie te zapisy powinny być wystarczającym rozwiązaniem chroniącym ludzi i środowisko.

Zagospodarowanie terenu nie powinno, zatem wprowadzić dodatkowych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi (na terenie objętym projektem oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń), pod warunkiem wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny, nie będą miały jednak charakteru znaczącego. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.

8.2. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Wprowadzenie nowych terenów zainwestowanych lub zmiany w terenach już istniejących nie wpłynie znacząco na charakter i skalę problemów związanych z ochroną przyrody, występujących na terenie gminy i będzie miało niewielki zakres na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną. Oddziaływania pozostaną na podobnym poziomie. W terenach przeznaczonych pod zabudowę następować będzie dalsze zajmowanie terenów otwartych pod funkcje budowlane, wiążące się z lokalnym, ale stałym ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej i przekształceniami powierzchni ziemi. Tereny te znajdują się w sąsiedztwie istniejących ciągów zabudowy lub w miejscach, gdzie takie ciągi zaczynają się kształtować, przy drogach. Część z nich jest już zabudowana lub ma możliwość realizacji zabudowy na podstawie obowiązującego planu Zabudowa i tereny usługowe będą miały punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń.

Plan adaptuje istniejącą i przewiduje sytuowanie nowej zabudowy. Obszary objęte Planem stanowią fragmenty przestrzeni częściowo zabudowanej, o korzystnym układzie komunikacyjnym dla jego funkcjonowania.

Obszary te wyznaczono w sposób jak najmniej kolizyjny w stosunku do uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych. Przeznaczenie jest zgodne z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz kierunkami zawartymi w Studium.

Ze względu na niewielką powierzchnię jaką inwestycje będą miały w skali gminy oraz zainwestowanie części terenów, nie przewiduje się oddziaływań mogących zakłócić funkcjonowanie terenów o cennych walorach florystycznych i faunistycznych. Na etapie realizacji jak i eksploatacji, nie stanowią zagrożenia dla chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ich bytowania. Tereny te znajdują się poza siedliskami przyrodniczymi – miejscami żerowiskowymi i miejscami bytowania chronionych ptaków i innych zwierząt. Tereny objęte zmianą nie są wykorzystywane przez ptaki oraz inne gatunki chronione jako miejsca regularnego przebywania i rozrodu, ze względu na położenie w obszarach zurbanizowanych lub występowania zbiorowisk segetalnych.

Oddziaływanie będzie miało bardzo niewielki zakres na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną. Będą miały punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń. Możliwość wprowadzenia zabudowy przyczyni się do dalszego zmniejszenia powierzchni terenów niezurbanizowanych, czyli biologicznie czynnych. Mimo utraty istniejących siedlisk nie prognozuje się istotnych negatywnych strat dla bioróżnorodności, gdyż przedmiotowe zmiany dotyczą niewielkich fragmentów przestrzeni. Są to stosunkowo niewielkie zmiany, które w skali gminy nie zmieniają stopnia rozdrobnienia powierzchni biologicznie czynnej, nie zaburzają dotychczasowego funkcjonowania środowiska oraz nie przekształcą siedlisk na dużą skalę. Z tworzeniem nowej zabudowy związane jest to, że w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać odbudowana po zakończeniu procesu budowlanego) ponadto prace budowlane będą powodowały wypłaszanie drobnych zwierząt (oddziaływanie negatywne, krótkoterminowe, chwilowe, bezpośrednie). Obowiązek pozostawienia na działce minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zapewnia utrzymanie standardów ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię zabudowy oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną będzie miało niewielki zasięg i siłę. Poza tym wszelkie działania inwestycyjne związane z utrzymaniem, modernizacją, przebudową, rozbudową oraz zmianą

sposobu użytkowania istniejącej zabudowy i urządzeń z nią związanych winny spełniać wymagania ochrony środowiska i krajobrazu. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Ustalenia projektu Planu w pełni sankcjonują aspekty środowiska przyrodniczego jako priorytetowych elementów kształtowania przestrzeni. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu realizacji ustaleń Planu na różnorodność biologiczną.

8.3. Oddziaływanie na wody

W analizowanym obszarze Plan przewiduje się tereny zabudowy zagrodowej (RM), teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (RM,RU), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (MN,U), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej (MW,U), tereny zabudowy usługowej (U), teren sportu i rekreacji (US), tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U), tereny dróg wewnętrznych (KDW). Spowoduje to zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych oraz zwiększenie zapotrzebowania na wodę, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie. Infiltracja wód opadowych na fragmentach uszczelnionych (np. budynki, parkingi, alejki) nie będzie miała znaczenia dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych. Prace budowlane prowadzone podczas realizacji nowych inwestycji mogą w niewielki sposób wpłynąć na obniżenie poziomu zwierciadła wody gruntowej, ale nie będzie to oddziaływanie znaczące i może wystąpić wyłącznie lokalnie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, umiarkowanie negatywny, ale o skali lokalnej.

Pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie zaopatrzenie w wodę z systemów wodociągowych, co ograniczy realizację indywidualnych, niekontrolowanych ujęć wód. Obowiązek podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej po jej realizacji, a do czasu jej realizacji obowiązek stosowania indywidualnych systemów kanalizacyjnych, pozwoli zmniejszyć ilość ścieków odprowadzanych do wód powierzchniowych oraz gruntu co jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia ochrony wód. Objęcie całego obszaru opracowania zorganizowanym systemem zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków sanitarnych powinno wystarczająco ochronić przed negatywnymi skutkami ustaleń planistycznych na hydrosferę i zapobiec przekroczeniom dopuszczalnych norm. Nie przewiduje się ponadnormatywnych poborów wód podziemnych. Oddziaływania te charakteryzowane są zarówno jako bezpośrednie jak i pośrednie, o różnym rozmieszczeniu czasowym, ale zawsze w skali lokalnej.

Należy brać pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska. Tereny te należy zagospodarowywać z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Poza tym plan nakazuje uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu wymogów ochrony środowiska dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem przez odpady i ścieki technologiczne oraz zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu i odprowadzenie ścieków i wód skażonych na warunkach określonych w Planie. Plan zakazuje również lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz inwestycji znacząco oddziałujących na wody podziemne i powierzchniowe ze względu na wytwarzane ścieki i odpady oraz emitowane pyły i gazy, w rozumieniu przepisów odrębnych. Są to zapisy korzystne dla ochrony wód, powodujące, że oddziaływania będą miały charakter co prawda bezpośredni, długoterminowy, stały, ale nie będą miały charakteru znaczącego i nie będą naruszać określonych standardów jakościowych wód.

Wśród oddziaływań należy wspomnieć o możliwości wystąpienia incydentalnie zanieczyszczenia np. podczas prac budowlanych, awarii czy wypadków pojazdów – zanieczyszczenia prawdopodobnie pojawią się również chwilowo w stanie wód podziemnych (gruntowych), co jest oddziaływaniem skumulowanym. Należy je jak najszybciej usuwać. Zapobieganie tego typu sytuacjom jest kwestią dobrej organizacji, właściwie prowadzonych prac oraz dobrego stanu technicznego maszyn i urządzeń i nie powinno stanowić zagrożenia dla wód podziemnych na dużą skalę.

Tereny zlokalizowane są w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka

Lubelska (Lublin). Ustalenia projektu Planu nie stwarzają zagrożenia dla jakości i ilości wód kredowych GZWP oraz wód powierzchniowych a tym samym nie stwarzają zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitej Części Wód Podziemnych Nr 90 oraz Jednolitej Części Wód Powierzchniowych PLRW 2000624369 – Żółkiewka (Jabłonowo, Maciejów Nowy, Maciejów Stary, Rezerwa, Słupeczno); PLRW200062417449 - Pór do Wierzbówki (Dragany, Józefin, Nowy Dwór, Wysokie); PLRW2000624469 - Gielczewka od źródeł do Radomirki (Gielczew Pierwsza). W terenach tych Plan ustala ochronę polegającą na zakazie lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na wody podziemne i powierzchniowe ze względu na wytwarzane ścieki i odpady oraz emitowane pyły i gazy, w rozumieniu przepisów odrębnych, a także obowiązku utrzymania dobrego stanu jednolitych części wód podziemnych oraz osiągnięcia dobrego stanu jednolitej części wód powierzchniowych. W związku z tym nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na wody podziemne.

Ustalenia Planu są zgodne z celami środowiskowymi Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U 2016, poz. 1911).

Nie przewiduje się:

- pogorszenia stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu bądź potencjału ekologicznego dla wód powierzchniowych,

- pogorszenia stanu ilościowego i chemicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego i chemicznego dla wód podziemnych.

Zapisy Planu gwarantują ochronę wód przed wprowadzaniem do nich zanieczyszczeń co zapobiegnie pogorszeniu stanu wód.

Oddziaływania na wody charakteryzowane są jako zarówno bezpośrednie jak i pośrednie, o różnym rozmieszczeniu czasowym, ale zawsze lokalnej skali.

8.4. Oddziaływanie na powietrze i klimat

W granicach objętych Planem przewidziano zagospodarowanie obejmujące tereny zabudowy zagrodowej (RM), teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (RM,RU), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (MN,U), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej (MW,U), tereny zabudowy usługowej (U), teren sportu i rekreacji (US), tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U), tereny dróg wewnętrznych (KDW). Część z tych terenów jest już zainwestowana, z korzystnym układem komunikacyjnym i infrastrukturalnym.

W przypadku wprowadzenia nowego zagospodarowania przewidywane jest niewielkie zwiększenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń atmosfery (gazów cieplowniczych, spalin, pyłów) wiążące się z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych oraz natężeniem ruchu samochodowego. Powstanie pewna ilość (uzależniona od ilości i rodzaju powstających obiektów budowlanych) nowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, a zatem stan jego czystości może w bardzo niewielkim, praktycznie niezauważalnym stopniu pogorszyć się w stosunku do stanu istniejącego. Będzie to miało zakres lokalny i nie wpłynie na zmiany klimatyczne na dużą skalę. Biorąc pod uwagę rozmiar oraz rodzaj planowanych inwestycji nie przewiduje się znacznego zwiększenia oddziaływań niż te, które występują obecnie. Poza tym oddziaływania te mogą zaistnieć niezależnie od uchwalenia planu, ponieważ może powstawać zabudowa na podstawie już obowiązującego planu Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Większość prac na etapie realizacji jak i eksploatacji obiektów będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze. Uciążliwości związane z transportem samochodowym, takie jak: zanieczyszczenie powietrza spalinami i zwiększenie zapylenia, hałas będą ograniczone przestrzennie (okolice dróg, place budowy) i czasowo (okres budowy). Tak, więc nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych norm stężeń zanieczyszczeń pyłowo-gazowych w rejonie najbliższej zabudowy mieszkalnej. Zanieczyszczenie powietrza będzie miało charakter lokalny i krótkotrwały, niekumulujący się w środowisku i ustąpi wraz z zakończeniem prac budowlanych. Plan dopuszcza wyłącznie lokalizowanie obiektów o uciążliwości nie wykraczającej poza granice władania terenem przez dysponenta. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, średnioterminowy, chwilowy, minimalnie negatywny.

Dla terenów wyznaczonych przez Plan wprowadzono obowiązek aby projektowane zagospodarowanie terenu w zakresie emisji wibracji, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego nie powodowało przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz nie wywoływało konieczności ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Dla poszczególnych terenów obowiązuje zagospodarowanie w sposób nie powodujący przekroczeń norm hałasu w terenach sąsiednich, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Plan ustala również dla terenów RM; RM,RU dopuszczalny poziom hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy zagrodowej, dla terenu MN jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenów MN,U jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej, dla terenów MW,U jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz dla terenu US jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe. Biorąc pod uwagę te ustalenia oraz niewielki stopień wprowadzenia terenów budowlanych nie przewiduje się znacznego zwiększenia oddziaływań niż te, które występują obecnie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U) są już zainwestowane i może nastąpić jedynie niewielkie dogęszczenie zabudowy. Plan zakłada udział powierzchni zabudowy do 50% powierzchni działki oraz gwarantuje pozostawienie nie mniej niż 30% powierzchni biologicznie czynnej. Nie przewiduje się znacznego zwiększenia oddziaływania w stosunku do istniejącego obecnie.

Zaliczane do skumulowanych zmiany w klimacie lokalnym będą minimalne i nieodczuwalne dla człowieka oraz świata biotycznego i ograniczą się do nieznacznych zmian warunków termiczno - wilgotnościowych i anemologicznych spowodowanych zwiększeniem powierzchni sztucznych i wprowadzeniem obiektów kubaturowych. Nieznaczny wzrost poziomu hałasu można będzie prawdopodobnie zaobserwować w fazie realizacji jak i eksploatacji w obrębie ciągów komunikacji. Oddziaływania na środowisko związane z emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza, emisją hałasu będą co prawda negatywne, ale nie będą miały charakteru znaczącego – nie będą naruszać określonych standardów jakościowych powietrza. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.

Realizacja planowanych inwestycji nie będzie miała wpływu na zmiany klimatyczne. Ustalenia projektu Planu uwzględniają cele i kierunki adaptacji do zmian klimatu.

8.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby, kopaliny i zasoby naturalne

W granicach objętych Planem przewidziano zagospodarowanie obejmujące tereny zabudowy zagrodowej (RM), teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (RM,RU), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (MN,U), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej (MW,U), tereny zabudowy usługowej (U), teren sportu i rekreacji (US), tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U) wraz z obsługą komunikacyjną. Część terenów jest częściowo zabudowana dodatkowo ma możliwość realizacji nowej zabudowy na podstawie obowiązującego planu.

Najistotniejszym, negatywnym oddziaływaniem na gleby będzie ich bezpośrednie i stałe zajmowanie pod trwałe zainwestowanie budynkami mieszkalnymi, garażowymi, gospodarczymi, drogami i parkingami. Najwyższą formę degradacji powierzchni ziemi stanowi zabudowa techniczna, która nie tylko redukuje powierzchnię glebową, ale również ogranicza wymianę gazową i wodną między atmosferą a pedosferą. W związku z realizacją nowego zainwestowania, oddziaływania wystąpią głównie na etapie inwestycyjnym. Dotyczyć będą: zmiany lokalnego ukształtowania terenu oraz przypowierzchniowych warstw geologicznych w wyniku prac realizacyjnych związanych z posadowieniem budynków, prowadzeniem ciągów komunikacyjnych oraz sieci uzbrojenia terenu, likwidacji i przekształcenia fizycznego pokrywy glebowej, zmianą aktualnego użytkowania gruntów. Aby ograniczyć negatywne skutki tych prac powinno się powierzchniową warstwę gleby, zdjętą podczas prac budowlanych, powtórnie wykorzystać np. do niwelacji terenów drogowych, zagospodarowania całości terenu po zakończeniu budowy,

w uprawie roślinnej, bądź przy zakładaniu zieleni urządzonej. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, w niewielkim stopniu negatywny.

Należy brać pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska. Tereny te należy zagospodarowywać z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Poza tym plan nakazuje uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu wymogów ochrony środowiska. Plan zakazuje również lokalizacji zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Oddziaływania te mają charakter bezpośredni, długoterminowy, stały.

Zakładając zastosowanie wszystkich zasad ochrony środowiska wyznaczonych w Planie oraz obowiązujących przepisach nie przewiduje się znaczących przekroczeń standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. Nie przewiduje się wielkoskalowych przemieszczeń gruntu i istotnej zmiany ukształtowania powierzchni ziemi. Nie przewiduje się tu wytwarzania odpadów niebezpiecznych, których magazynowanie byłoby szkodliwe dla podłoża gruntowego.

Przeznaczenie terenów pod funkcje określone w projektowanym dokumencie nie powinno wiązać się z zanieczyszczeniem gleb lub ziemi, pod warunkiem prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. Ewentualne zagrożenia związane są ze zjawiskami i incydentami, których wystąpienia nie można przewidzieć – awarie i katastrofy skutkujące wyciekami substancji zanieczyszczających i ich przedostawaniem się do gleby. Zapobieganie takim sytuacjom polega na przestrzeganiu przepisów i stosowaniu sprawnych urządzeń i maszyn. Zaplanowane funkcje nie mają wpływu na budowę geologiczną, kopaliny i zasoby naturalne. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

8.6. Oddziaływanie na krajobraz

W granicach objętych Planem przewidziano zagospodarowanie obejmujące tereny zabudowy zagrodowej (RM), teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich (RM,RU), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (MN,U), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej (MW,U), tereny zabudowy usługowej (U), teren sportu i rekreacji (US), tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U) wraz z obsługą komunikacyjną. Część terenów jest częściowo zabudowana, dodatkowo ma możliwość realizacji nowej zabudowy na podstawie obowiązującego planu.

Wprowadzane zainwestowanie nie powoduje tworzenia dominant, zatem nie będzie powodowało obniżenia walorów krajobrazowych. Poza tym zlokalizowane jest na wysoczyźnie, w sąsiedztwie istniejących ciągów zabudowy lub w miejscach, gdzie takie ciągi zaczynają się kształtować.

Wprowadzenie wyżej wymienionych funkcji spowoduje powstanie nowych form kubaturowych. Nastąpi zwiększenie oddziaływania na krajobraz ze względu na zajęcie powierzchni na nowe obiekty i przekształcenie powierzchni ziemi w czasie robót inwestycyjnych. Będzie to miało niewielką skalę. Zabudowa i zagospodarowanie terenu będzie miało punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń. Nastąpi zwiększenie oddziaływania na krajobraz ze względu na zajęcie powierzchni na nowe obiekty i przekształcenie powierzchni ziemi w czasie robót inwestycyjnych. Uporządkowanie zagospodarowania może mieć korzystny wpływ na krajobraz. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały.

Plan wprowadza maksymalną powierzchnię zabudowy oraz narzuca parametry dla nowopowstających budynków dzięki czemu nie będą tworzyły się dominanty krajobrazowe. Plan zakłada zagospodarowanie terenów w jak najwyższych standardach architektonicznych, w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej, z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. W terenach przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową i związanych z usługami należy kształtować tereny zieleni wpływającej pozytywnie na krajobraz oraz klimat w otoczeniu obiektów. We wszystkich obszarach należy kształtować tereny zieleni wpływającej pozytywnie na krajobraz oraz klimat w otoczeniu obiektów. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni,

długoterminowy, stały, neutralny.

Oddziaływanie na krajobraz będzie niewielkie i nie będzie powodowało dużego dysonansu krajobrazowego.

8.7. Oddziaływanie na zabytki

Nie przewiduje się znaczącego, negatywnego wpływu ustaleń na zabytki, ponieważ planowane zagospodarowanie nie ingeruje w chronione krajobrazy kulturowe oraz tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej.

w granicach opracowania zmiany planu teren oznaczony symbolem 4U zlokalizowany jest na obszarze wpisanym do rejestru zabytków woj. lubelskiego pod nr A/706 w ramach zespołu kościoła parafialnego w miejscowości Wysokie. W terenie 4U w miejscowości Wysokie, znajduje się dawna plebania, figurująca w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisana indywidualnie do rejestru zabytków, ale położona na obszarze wpisanym do rejestru zabytków w ramach zespołu kościoła parafialnego.

W terenie 1MW,U zlokalizowana jest dawna szkoła w Maciejowie Starym, figurująca w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisana do rejestru zabytków.

W terenach oznaczonych symbolami: 14RM, 25RM, 39RM, 5U, 1US, 2MW,U, 4KDW, 5KDW, 6KDW znajdują się stanowiska archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków, a nie wpisane do rejestru zabytków. Część obszarów objętych zmianą planu, oznaczonych symbolami: 41RM, 6MN,U, 7MN,U, 10MN,U, 3U, 4U, 5U, 7U, 8U, 9U, 7KDW, 8KDW znajduje się w granicach obszaru historycznego układu urbanistycznego.

Plan w tych terenach wprowadza zapisy zachowujące historyczne formy obiektów i nie pozwalające na uszkodzenie lub zniszczenie obiektów lub obszarów.

Obowiązuje ochrona przypadkowych znalezisk archeologicznych, zabezpieczenie znaleziska i miejsca jego odkrycia oraz bezzwłoczne powiadomienie o odkryciu właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi. Będą to oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, stałe, neutralne.

8.8. Oddziaływanie na dobra materialne

Oceniając dobro materialne, jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane, bezpośrednio lub pośrednio, do zaspokojenia potrzeb ludzkich stwierdzić należy jednoznacznie, że zapisy Planu służą ogólnemu rozwojowi gminy, a więc wzbogaceniu dóbr materialnych.

Realizacja Planu winna respektować prawo własności oraz prawo władania terenami, w stosunku do których Plan wprowadza zmiany użytkowania.

Rozwój terenów zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, zabudowy usługowej, terenu sportu i rekreacji, terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz dróg wewnętrznych spowoduje wzrost dochodów samorządu z tytułu podatków od nieruchomości, podatków od osób fizycznych i prawnych oraz potencjalnie od opłaty planistycznej. Będą to więc w przewadze pozytywne oddziaływania bezpośrednie, długotrwałe i stałe.

8.9. Oddziaływanie na obszary chronione w tym Natura 2000

W granicach objętych Planem uwzględniono zagospodarowanie obejmujące tereny zabudowy zagrodowej (RM), teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (RM,RU), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (MN,U), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej (MW,U), tereny zabudowy usługowej (U), teren sportu i rekreacji (US), tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej (P,U), tereny dróg wewnętrznych (KDW).

Tereny objęte niniejszą zmianą planu znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną.

Analizowane tereny znajdują się w znacznym oddaleniu od obszarów chronionych i nie będą miały na nie wpływu. Obszary te wyznaczono w sposób jak najmniej kolizyjny w stosunku do

uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych. Dotychczasowe przeznaczenie jest zgodne z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz kierunkami zawartymi w Studium.

Tereny te będą miały punktowy wpływ na otaczającą ją przestrzeń. Tereny przewidziane pod zainwestowanie obejmują obszary położone poza siedliskami przyrodniczymi – miejscami żerowiskowymi i miejscami bytowania zwierząt. Nie są wykorzystywane przez ptaki oraz inne gatunki chronione jako miejsca regularnego przebywania i rozrodu. Nie będą naruszać cennych walorów florystycznych i faunistycznych i nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na obszary ochrony przyrody. Tereny te w przypadku wprowadzenia rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko zaproponowanych w Planie nie będą powodować znaczącego oddziaływania na środowisko i nie spowodują pogorszenia walorów środowiska przyrodniczego. Nie przewiduje się zmiany parametrów jakości środowiska w otoczeniu tego obszaru. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Inwestycje znajdujące się w analizowanym terenie mogą być realizowane i nie będą wywierały istotnego negatywnego wpływu na spójność i integralność najbliższych obszarów Natura 2000. Nie będą naruszać cennych walorów florystycznych i faunistycznych i nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Wprowadzenie nowych terenów zainwestowanego i utrzymanie istniejącego zagospodarowania nie koliduje z przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000. Nowe tereny zainwestowane nie będą ograniczały drożności szlaków migracji ani wpływały w ten sposób pośrednio na łączność między wyznaczonymi obszarami Natura 2000. Nie przewiduje się zmiany użytkowania terenu i parametrów jakości środowiska. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Z analizy uwarunkowań ekofizjograficznych wynika, że brak prawdopodobieństwa wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych określonych przepisami Dyrektywy Siedliskowej i Dyrektywy Ptasiej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory i Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) oraz zwierzęta chronione Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Tereny nie ingerują w cenne przyrodniczo tereny wchodzące w skład korytarzy ekologicznych. Są to tereny częściowo zainwestowane lub znajdujące się w rozproszonej zabudowie o niewielkich walorach przyrodniczych. Drożne pozostają zarówno korytarze ekologiczne, jak i elementy łącznikowe. Plan nie ingeruje w istniejącą zieleń co przyczyni się do zachowania istniejących łączników ekologicznych. Analizowane tereny znajdują się poza korytarzami ponadregionalnymi.

Ustalenia Planu w pełni sankcjonują aspekty środowiska przyrodniczego jako priorytetowych elementów kształtowania przestrzeni. Wprowadzone w Planie obostrzenia powinny być wystarczające dla zabezpieczenia środowiska przed ewentualnymi skutkami funkcjonowania dotychczasowego i wprowadzenia nowego zainwestowania oraz ograniczają do poziomu akceptowalnego ewentualne oddziaływania negatywne w środowisku. Plan zakłada dotrzymanie standardów jakości środowiska.

W związku z powyższym nie prognozuje się, aby planowane funkcje mogły oddziaływać na obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

8.10. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane wpływem danego rodzaju działalności w połączeniu z innymi obecnymi lub realnymi przyszłymi działaniami.

W otoczeniu planowanych inwestycji źródłami hałasu będą głównie pracujące maszyny rolnicze, przejeżdżające drogami samochody oraz działalność w terenach usługowych.

Wzrost hałasu powodowany pracą sprzętu budowlanego, następować będzie w czasie realizacji inwestycji. Jest to hałas o natężeniu zmiennym w czasie w sposób nieregularny. Zależy od chwilowych uwarunkowań, głównie od charakteru wykonywanych w danym momencie robót budowlanych. Większość prac na etapie realizacji jak i eksploatacji obiektów będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze.

Nieznaczny wzrost poziomu hałasu można będzie prawdopodobnie zaobserwować w fazie

realizacji jak i eksploatacji w obrębie zabudowy oraz usług, których działalność wymaga częstych dostaw. Hałas ten będzie odczuwalny lokalnie. Ze względu na założenia Planu o nieprzekraczaniu norm hałasu, prognozuje się, że na obszarze projektowanego miejscowego planu i w tego otoczeniu nie wystąpi znaczny wzrost poziomu hałasu i nie ma zagrożenia kumulowaniem się z innymi źródłami hałasu. Oddziaływania na środowisko związane z emisją hałasu będą co prawda negatywne, ale nie będą miały charakteru znaczącego – nie będą naruszać określonych standardów jakościowych powietrza. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.

Analizowane przedsięwzięcia będą miały znikomy wpływ na krajobraz, ponieważ Plan wprowadza wskaźniki i parametry zagospodarowania, które nie dopuszczają do powstania dominant.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W celu minimalizowania uciążliwości funkcji proponowanych w Planie należy stosować przy ich realizacji najnowsze dostępne technologie i wysokiej jakości urządzenia i materiały. Ogólnie wymagana jest zgodność z zasadami rozwoju zrównoważonego i przepisami odrębnymi, a zmiany funkcji terenu nie mogą powodować przekroczeń standardów jakości środowiska.

Ustalenia Planu zakładają ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego oraz ukształtowanie prawidłowego układu komunikacyjnego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. Zaproponowane przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania poszczególnych terenów umożliwiają kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska, zdrowia ludzi oraz wartości kulturowych gminy.

Plan zakłada następujące zasady ochrony mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

W zakresie ochrony środowiska:

- a) zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- b) realizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z zachowaniem przepisów odrębnych i ustaleń niniejszej uchwały,
- c) ustala się dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów oznaczonych symbolami przeznaczenia:
  - RM, RM,RU jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy zagrodowej,
  - MN jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  - MN,U jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
  - MW,U jak dla terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,
  - US jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe,
- d) tereny nie wymienione w lit. c) nie wymagają ochrony przed hałasem, nie ustala się dla nich dopuszczalnych norm hałasu,
- e) budynki z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem uciążliwości określonych w przepisach odrębnych lub w ich zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości do poziomu określonego w przepisach odrębnych,
- f) dla poszczególnych terenów obowiązuje zagospodarowanie w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu w terenach sąsiednich, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- g) istniejące i projektowane zagospodarowanie terenu w zakresie emisji wibracji, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz wywoływać konieczności ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania,

- h) zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków i odpadów technologicznych do wód powierzchniowych, podziemnych, gleby i do ziemi; obowiązuje zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu, odwodnienie placu i odprowadzenie ścieków i wód skażonych na warunkach określonych w przepisach odrębnych i niniejszej uchwale,
- i) odprowadzanie ścieków w sposób niepowodujący zagrożenia dla jakości wód podziemnych,
- j) zabrania się odprowadzania ciekłych odchodów zwierzęcych do gruntu; w budynkach, w których jest chów lub hodowla zwierząt, obowiązuje zastosowanie rozwiązań wynikających z przepisów odrębnych,
- k) zabrania się odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz odsiązków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których gromadzone są ścieki bytowe,
- l) wody opadowe z utwardzonych powierzchni dróg, parkingów, placów manewrowych i innych powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych muszą być oczyszczone przed wprowadzeniem do odbiornika, w tym z zanieczyszczeń ropopochodnych na odpowiednich urządzeniach podczyszczających (tj. osadnik zawieszin, separator ropopochodny), lokalizowanych w granicach odwadnianego terenu,
- m) nakazuje się stosowanie najlepszych dostępnych technik w rozumieniu przepisów odrębnych, eliminujących zagrożenia dla środowiska,
- n) nakaz stosowania w działalności usługowej i produkcyjnej instalacji i technologii zapewniających ograniczenie wielkości substancji odprowadzanych do powietrza do poziomów dopuszczalnych przepisami odrębnymi,
- o) obsada zwierząt w zakresie chowu i hodowli w granicach terenów oznaczonych symbolem RM oraz terenie oznaczonym RM,RU w budynkach inwentarskich nie może przekraczać 40DJP dla danego gospodarstwa rolnego,
- p) działalność gospodarstwa hodowlanego powinna być prowadzona z zapewnieniem:
  - przestrzegania zasad ochrony środowiska, w tym zdrowia ludzi,
  - ograniczenia negatywnych oddziaływań na jakość powietrza, w szczególności związanych z uciążliwościami odorowymi dla ludzi,
- q) w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej:
  - nakazuje się gromadzenie gnojówki i gnojowicy w zbiornikach szczelnych, zabrania się odprowadzania ciekłych odchodów zwierzęcych do gruntu,
  - w zabudowie zagrodowej, w której jest chów lub hodowla zwierząt, obowiązuje zastosowanie rozwiązań wynikających z przepisów odrębnych,
  - zabrania się odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz odsiązków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których gromadzone są ścieki bytowe;

W zakresie ochrony przyrody: teren objęty zmianą planu znajduje się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną.

Tereny objęte zmianą planu znajdują się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska (Lublin), dla którego obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych oraz w obrębie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: PLRW 2000624369 – Żółkiewka, PLRW200062417449 - Pór do Wierzbówki, PLRW2000624629 – Bystrzyca do Kosarzewki, PLRW2000624469 - Giełczewka od źródeł do Radomirki, i w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) Nr 90, dla których ochrona polega na zakazie lokalizacji inwestycji znacząco oddziałujących na wody podziemne i powierzchniowe ze względu na wytwarzane ścieki i odpady oraz emitowane pyły i gazy, w rozumieniu przepisów odrębnych, a także obowiązku utrzymania dobrego stanu jednolitych części wód podziemnych oraz osiągnięcia dobrego stanu jednolitej części wód powierzchniowych.

W zakresie kształtowania krajobrazu:

- 1) określanie zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami Planu, jako elementów przestrzennych wpływających na walory krajobrazowe i walory estetyczno-widokowe;
- 1) uwzględnienie kompozycji zieleni średniej lub wysokiej o charakterze krajobrazowym w zagospodarowaniu działek;
- 2) harmonijne wkomponowanie noworealizowanych budynków w istniejący otaczający

krajobraz.

W zakresie ochrony wartości kulturowych:

1. Na obszarze objętym planem miejscowym nie występują chronione krajobrazy kulturowe oraz tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej.
2. W granicach opracowania zmiany planu teren oznaczony symbolem 4U zlokalizowany jest na obszarze wpisanym do rejestru zabytków woj. lubelskiego pod nr A/706 w ramach zespołu kościoła parafialnego w miejscowości Wysokie, w związku z czym wszelkie działania prowadzone w obrębie terenu 4U wymagają uzyskania pozwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi, dla ww. terenu obowiązuje zakaz wszelkich działań mogących zakłócić ekspozycję zabytkowego kościoła,
3. Dla zlokalizowanej w terenie 4U dawnej plebanii w miejscowości Wysokie, figurującej w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisanej indywidualnie do rejestru zabytków, ale położonej na obszarze wpisanym do rejestru zabytków w ramach zespołu kościoła parafialnego, prowadzenie wszelkich działań w obrębie bryły zewnętrznej budynku dawnej plebanii wymagają uzyskania pozwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi, ustala się nakaz zachowania historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej, w tym skali bryły, gabarytów, wysokości i kształtu dachu oraz opracowania elewacji,
4. Dla zlokalizowanej na terenie funkcjonalnym 1MW,U dawnej szkoły w Maciejowie Starym, figurującej w gminnej ewidencji zabytków, nie wpisanej do rejestru zabytków, prowadzenie robót budowlanych w obrębie bryły zewnętrznej budynku dawnej szkoły wymagają uzgodnienia z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi, ustala się nakaz zachowania historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej, w tym skali bryły, gabarytów, wysokości i kształtu dachu oraz opracowania elewacji,
5. W granicach opracowania zmiany planu w terenach oznaczonych symbolami: 14RM, 25RM, 39RM, 5U, 1US, 2MW,U, 4KDW, 5KDW, 6KDW znajdują się stanowiska archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków, a nie wpisane do rejestru zabytków, w związku z czym prace ziemne prowadzone w obrębie wyznaczonych stanowisk archeologicznych wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru; na badania te należy uzyskać pozwolenie LWKZ, a planowane w obrębie stanowiska archeologicznego duże zamierzenia inwestycyjne, m. in. związane z inwestycjami liniowymi (drogi, sieci, melioracje, infrastruktura techniczna), którym towarzyszą prace ziemne i przekształcenia naturalnego ukształtowania, wymagają postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi,
6. Część obszarów objętych zmianą planu, oznaczonych symbolami: 41RM, 6MN,U, 7MN,U, 10MN,U, 3U, 4U, 5U, 7U, 8U, 9U, 7KDW, 8KDW znajduje się w granicach obszaru historycznego układu urbanistycznego, który obejmuje się planistyczną ochroną konserwatorską. Zagospodarowanie ww. terenów nie może pogarszać walorów przestrzennych, krajobrazowych i widokowych obszaru.
7. Obowiązuje ochrona przypadkowych znalezisk archeologicznych, zabezpieczenie znaleziska i miejsca jego odkrycia oraz bezzwłoczne powiadomienie o odkryciu właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi.

Poza tym plan wprowadza szereg innych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

- 1) określa parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną;
- 2) wyznacza granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 3) określa szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- 4) określa zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym;

- a) ustala zaopatrzenie w wodę do celów socjalno-bytowych, technologicznych, gospodarczych i przeciwpożarowych z istniejącej sieci wodociągowej, zasilanej ze zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę poprzez istniejące i projektowane przyłącza;
- b) ustala obowiązek docelowego wyposażenia wszystkich budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w przyłącze wodociągowe umożliwiające pobór wody zgodny z funkcją i sposobem zagospodarowania;
- c) zapewnia możliwości konserwacji, modernizacji i wdrażania najnowszych rozwiązań technicznych istniejących sieci i urządzeń oraz rozbudowy sieci w oparciu o systemy istniejące;
- d) ustala minimalną średnicę przewodów sieci wodociągowej: Ø60 mm;
- e) ustala odprowadzanie ścieków w sposób niepowodujący zagrożenia dla jakości wód podziemnych;
- f) ustala odprowadzanie ścieków bytowo-komunalnych siecią kanalizacji bytowo-komunalnej do oczyszczalni ścieków;
- g) ustala obowiązek docelowego wyposażenia wszystkich budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w przyłącze kanalizacyjne umożliwiające odprowadzenie ścieków bytowo-komunalnych;
- h) zapewnia możliwości konserwacji, remontów i wdrażania najnowszych rozwiązań technicznych istniejących sieci i urządzeń oraz rozbudowy sieci w oparciu o systemy istniejące;
- i) w przypadku braku sieci kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych z obowiązkiem wywozu do oczyszczalni ścieków lub do przydomowych oczyszczalni ścieków przy zachowaniu wymogu, by lokalizacja i technologia przydomowej oczyszczalni ścieków była dostosowana do warunków gruntowo-wodnych; po wybudowaniu sieci kanalizacji sanitarnej obowiązuje podłączenie do niej budynków odprowadzających ścieki do zbiorników bezodpływowych;
- j) zabrania odprowadzania ciekłych odchodów zwierzęcych do gruntu; w budynkach, w których jest chów lub hodowla zwierząt, obowiązuje zastosowanie rozwiązań wynikających z przepisów odrębnych;
- k) zabrania odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz odsiąków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których gromadzone są ścieki bytowe;
- l) ustala minimalną średnicę sieci kanalizacji sanitarnej Ø150mm;
- m) ustala odprowadzenia wód opadowych na tereny nieutwardzone stanowiące naturalny odbiornik wód opadowych w granicach własności;
- n) ustala, że wody opadowe z utwardzonych powierzchni dróg, parkingów, placów manewrowych i innych powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych muszą być oczyszczone przed wprowadzeniem do odbiornika, w tym z zanieczyszczeń ropopochodnych na odpowiednich urządzeniach podczyszczających (tj. osadnik zawieszin, separator ropopochodny), lokalizowanych w granicach odwadnianego terenu;
- o) dopuszcza retencjonowanie wód opadowych i roztopowych w małych zbiornikach – stawach, realizowanych na terenie działek budowlanych;
- p) ustala gospodarkę odpadami poprzez prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi i obowiązującym gminnym programie gospodarki odpadami;
- q) ustala energetykę cieplną poprzez bazowanie na indywidualnych i lokalnych źródłach ciepła;
- r) ustala docelowe stosowanie paliw niskoemisyjnych jako źródeł zaopatrzenia w ciepło (np. gaz, olej opałowy, biomasa itp.) – zmiany struktury zużycia nośników energii z węgla na gaz ziemny lub zastosowanie innych paliw niskoemisyjnych jako źródeł zaopatrzenia w ciepło;
- s) remonty systemów ogrzewania oraz termomodernizację (istniejących) budynków.

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych propozycji powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający Plan zobowiązany jest na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. źródłem informacji o środowisku jest w szczególności państwowy monitoring środowiska.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Szczegółowe warunki monitoringu powinny być opracowywane na etapie przygotowania dokumentacji dla poszczególnych elementów infrastruktury, zagospodarowania terenu, w tym szczególnie dla przedsięwzięć mających wpływ na środowisko. Powinny także zawierać zestaw odpowiednich wskaźników umożliwiających nadzór nad prawidłową realizacją zadania oraz źródeł ich pozyskania i wykonywania oceny. Zbiór takich indykatorów powinien obejmować wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania. Jednostkami odpowiedzialnymi za prowadzenie takiego monitoringu powinny być instytucje związane z gospodarką wodną, zarząd dróg, urząd miasta, starostwo powiatowe, szczególnie w zakresie ochrony przyrody, Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. PPN, IMGW, WWF i inne. Pośrednio efekty i skutki środowiskowe realizacji Planu mogą znaleźć odzwierciedlenie w kolejnych raportach instytucji odpowiedzialnych za monitorowanie stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego w województwie, np.: WIOŚ w zakresie hałasu, ochrony powietrza i wód, Państwowego Instytutu Geologicznego (wody podziemne) i innych.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mówi, że zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych w projekcie Planu (w szczególności w odniesieniu do obszarów Natura 2000).

Tereny objęte opracowaniem obejmują obszary, na których było zapotrzebowanie na zmianę funkcji. Plan został dostosowany do zaistniałych potrzeb i ściśle określonych lokalizacji. Analizowane tereny znajdują się poza obszarami Natura 2000.

Reasumując rozwiązania zaproponowane w projektowanym dokumencie są najbardziej racjonalne, przyniosą najwięcej korzyści (zwłaszcza dla mieszkańców gminy) i jednocześnie nie będą miały wpływu lub będą w niewielkim stopniu oddziaływać negatywnie na środowisko i obszary Natura 2000.

12. PODSUMOWANIE I STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem prognozy jest określenie wpływu ustaleń Planu na środowisko. Ma ona na celu wykazanie i określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania terenu.

Prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane oddziaływania na środowisko w tym m. in. na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, a także system przyrodniczy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody w kontekście wprowadzonych terenów.

Przedmiotem oceny prognostycznej są ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie. Analizowane tereny znajdują się w miejscowościach: Dragany,

Giełczew Pierwsza, Jabłonowo, Józefin, Maciejów Nowy, Maciejów Stary, Nowy Dwór, Rezerwa, Słupczno, Splawy, Wysokie.

Rodzaje przeznaczenia terenów objętych zmianą Planu to:

- 1) RM – tereny zabudowy zagrodowej;
- 2)RM, RU – teren zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
- 3)MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 4)MN,U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej;
- 5)MW,U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej;
- 6)U – tereny zabudowy usługowej;
- 7)US – teren sportu i rekreacji;
- 8)P,U – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz zabudowy usługowej;
- 9)KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Analiza istniejącego stanu środowiska w kontekście proponowanych kierunków zagospodarowania dała podstawy do wyodrębnienia zarówno pozytywnych pod względem ekologicznym jak i negatywnych kierunków zagospodarowania, mogących w efekcie przynieść pogorszenie stanu środowiska.

Probleмами ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu są naturalne procesy degradacji środowiska jak też działalność człowieka.

Ustalenia Planu zakładają ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań.

Po analizie wszystkich uwarunkowań można stwierdzić, że:

- Ustalenia Planu zakładają ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego oraz ukształtowanie prawidłowego układu komunikacyjnego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań.
- Proponowane kierunki zagospodarowania terenów nie wprowadzą dodatkowych, bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Warunki i jakość życia mieszkańców w sąsiedztwie nowo realizowanych terenów nie ulegną pogorszeniu.
- Zaproponowane przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania poszczególnych terenów umożliwiają kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska i zdrowia ludzi.
- Oddziaływanie związane z zagospodarowaniem nowych terenów nie będzie miało znaczącego wpływu na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną.
- Rozszerzenie zainwestowania spowoduje powstanie nowych form kubaturowych, oraz konieczność utwardzenia podłoża zredukuje powierzchnię glebową oraz spowoduje zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych oraz zwiększenie zapotrzebowania na wodę, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie w mikroskali. Infiltracja wód opadowych na fragmentach uszczelnionych nie będzie miała znaczenia dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych.
- Najistotniejszym, negatywnym oddziaływaniem na gleby będzie ich bezpośrednie i stałe zajmowanie pod trwałe zainwestowanie budynkami i terenami utwardzonymi.
- W przypadku wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych przewidywane jest zwiększenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń atmosfery (gazów cieplowniczych, spalin, pyłów) oraz powstaną uciążliwości hałasowe wiążące się z budową i funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych oraz natężeniem ruchu samochodowego. Będą to jednak oddziaływania mające skalę lokalną nie powodujące dodatkowych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi (na terenie objętym projektem oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń).
- Zaliczane do skumulowanych zmiany w klimacie lokalnym będą minimalne i nieodczuwalne dla człowieka oraz świata biotycznego i ograniczą się do nieznacznych zmian warunków termiczno-wilgotnościowych i anemologicznych spowodowanych zwiększeniem

- powierzchni sztucznych i wprowadzeniem obiektów kubaturowych.
- W związku z realizacją nowego zainwestowania, oddziaływania wystąpią głównie na etapie inwestycyjnym. Dotyczyć będą: zmiany lokalnego ukształtowania terenu oraz przypowierzchniowych warstw geologicznych w wyniku prac realizacyjnych związanych z posadowieniem budynków oraz sieci uzbrojenia terenu, likwidacji i przekształcenia fizycznego pokrywy glebowej, zmiany aktualnego użytkowania gruntów i likwidacji istniejącej roślinności.
  - Plan określa parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną, dlatego nowa zabudowa nie będzie powodowała powstawania dominant krajobrazowych.
  - Oddziaływania ustaleń projektu Planu nie będą miały charakteru znaczącego – nie będą naruszać określonych standardów jakościowych powietrza, wód, gleb oraz ograniczać funkcji ekologicznych siedlisk przyrodniczych znajdujących się w sąsiedztwie. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.
  - Brak jest przesłanek do oceny, że zmiana zapisów planu może negatywnie wpływać na warunki życia i zdrowia ludzi oraz na środowisko. Dotyczy to wielkości spodziewanych emisji do powietrza substancji uznanych, jako szkodliwe oraz emisji hałasu oraz w odniesieniu do wielkości i charakteru ścieków sanitarnych, wód deszczowych oraz rodzajów i ilości odpadów.
  - Nie przewiduje się znaczącego, negatywnego wpływu ustaleń na zabytki, ponieważ planowane zagospodarowanie nie ingeruje w chronione krajobrazy kulturowe oraz tereny i obiekty objęte ochroną, jako dobra kultury współczesnej. W granicach opracowania zmiany planu występują obiekty wpisane do rejestru zabytków, do gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne. Część obszarów objętych zmianą planu znajduje się w granicach obszaru historycznego układu urbanistycznego. Dla tych terenów plan ustala zasady zagospodarowania, które nie dopuszczają do zniszczenia lub uszkodzenia zabytków.
  - Tereny objęte niniejszą zmianą planu znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną. Nie przewiduje się zmiany parametrów jakości środowiska w otoczeniu tych obszarów. Obejmują one obszary położone poza siedliskami przyrodniczymi – miejscami żerowiskowymi i miejscami bytowania zwierząt. Tereny objęte zmianami nie są wykorzystywane przez ptaki oraz inne gatunki chronione jako miejsca regularnego przebywania i rozrodu. Wprowadzenie nowych terenów zainwestowanych i utrzymanie istniejącego zagospodarowania nie koliduje z celem ochrony w obszarach chronionych znajdujących się w gminie i poza nią.
  - Ustalenia projektu Planu w pełni sankcjonują aspekty środowiska przyrodniczego jako priorytetowych elementów kształtowania przestrzeni.

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdzono w prognozie, iż wyznaczone w planie funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny (brak wpływu, wpływ nieznaczący), pozytywny lub w niewielkim stopniu negatywny (rozumiany, jako oddziaływanie zauważalne, lecz nie powodujące naruszenia standardów środowiskowych). Przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony najbliższych obszarów Natura 2000 oraz integralności tych obszarów.

Zaproponowane w projektowanym dokumencie zapisy zapewniają możliwość ochrony trwałości podstawowych procesów przyrodniczych oraz warunków odnawialności zasobów środowiska. Można stwierdzić, że ograniczono do minimum zagrożenia i negatywne oddziaływania, co potwierdził szczegółowo przeanalizowany stan i cechy elementów przyrodniczych oraz określenie wielkości i zasięgów zagrożeń dla przyrody, geoekosystemu i ludzi.

W celu przeciwdziałania potencjalnym negatywnym skutkom oddziaływań, wynikających z ustaleń

Planu, na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego wprowadzono szereg proekologicznych zapisów.

W celu minimalizowania uciążliwości zapisów proponowanych w planie należy stosować przy ich realizacji najnowsze dostępne technologie i wysokiej jakości urządzenia i materiały.

Po zastosowaniu wszystkich, wymienionych działań łagodzących i ograniczających niepożądany wpływ na środowisko, ustalenia projektu Planu nie powinny oddziaływać w sposób znacząco negatywny. Rozwiązania zaproponowane w projektowanym dokumencie są najbardziej racjonalne, przyniosą najwięcej korzyści (zwłaszcza dla mieszkańców gminy) i jednocześnie nie będą miały wpływu na środowisko i obszary Natura 2000.

Ogólnie wymagana jest zgodność z zasadami rozwoju zrównoważonego i przepisami odrębnymi, a zmiany funkcji terenu wprowadzane Planem nie mogą powodować przekroczeń standardów jakości środowiska.

Zgodnie z obowiązującym prawem organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

W celu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego Plan wprowadza szereg nakazów, zakazów i zasad mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń Planu i propozycji zawartych w prognozie powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zapisy Planu generalnie są poprawne w kwestii ochrony szeroko rozumianego środowiska (m. in. gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, stref ochronnych ujęć wód). W Planie uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego (w tym wspólnotowego), prognoza nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu.

Należy zapobiegać, ograniczać lub kompensować negatywne oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu stosując wszelkie dostępne sposoby, m. in.: zastosowanie proekologicznych technologii, odpowiedni dobór lokalizacji i parametrów technicznych, dbałość o stan techniczny maszyn i urządzeń itp.

Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów Planu. Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń Planu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, zmianami w środowisku przyrodniczym.

W tabeli przedstawiono podsumowanie skutków dla środowiska wynikających z ustaleń projektowanego dokumentu oraz przyjętego w tym dokumencie przeznaczenia terenów oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmująca bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania

	RODZAJ				CZAS				PRZESTRZEŃ		
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STALE	CHWILOWE	LOKALNE	PONADLOKALNE
Ludzie	*	*			*		*			*	
Powietrze	*	*					*		*	*	

atmosferyczne, klimat										
Wody powierzchniowe i podziemne	*	*						*	*	
Powierzchnia ziemi, gleby, zasoby naturalne	*	*				*	*	*	*	
Hałas i pola elektromagnetyczne	*			*		*			*	
Zasoby środowiska	*					*			*	
Rośliny	*			*		*	*		*	
Zwierzęta	*			*					*	
Krajobraz	*					*	*		*	
Zabytki	*			*			*		*	
Natura 2000										
Formy ochrony przyrody										

Legenda:

Oddziaływanie negatywne – oddziaływanie uważane za powodujące niekorzystną zmianę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzające nowy niepożądany czynnik

* oddziaływanie słabe negatywne - mogą być traktowane jako pomijalne, zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych

** oddziaływanie negatywne umiarkowane

*** oddziaływanie negatywne

Brak oznaczenia – nie występuje negatywne oddziaływanie na komponent środowiska

13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

Publikacje i opracowania:

- projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysokie – 2001 z późniejszymi zmianami;
- Ekofizjografia /opracowanie podstawowe/ - Zamość 2003;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 - Lublin2019;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022 – Lublin 2016;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U 2016, poz. 1911);
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2015 r., poz. 5441 z późn. zmianami);
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta w dniu 29 marca 2021 roku uchwałą Nr XXIV/406/2021;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Ministerstwo Środowiska, 2013r;
- Kondracki J, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa, 2000;

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 r. poz. 1973 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022 poz.916 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (DZ. U 2021 r. poz. 485);
- Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. 2022 r. poz 2233 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2022 r. poz. 672 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2022 r. poz. 1072 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2022 poz. 699 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020r. poz. 2187);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022r. poz. 840).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz.1839 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019, Nr 2448);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019 r., poz. 1311);
- Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2020, poz. 10);
- Rozporządzenie w Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003 r. w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz.2141);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. 2022 r., poz. 1902),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 r., poz. 845).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r., poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r. poz.1408);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r. poz 2183 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. 2005 nr 45 poz. 433 z późniejszymi zmianami);
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu;
- Dyrektywa 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;
- Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady Europy 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Rady w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (79/409/EWG);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Dyrektywa powodziowa 2007/60/WE;
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań – 2003 – która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992r (Rio de Janeiro);
- Konwencji Berneńskiej o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk - Berno 1979;
- Konwencja o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992 r.;
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979 r.;
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie - Londyn 4 grudnia 1991r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96 poz.1112);
- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – Ramsar 1971;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa - Florencja 2000;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście, transgranicznym z 1991r. (Konwencja z Espoo);

Strony internetowe:

- <http://maps.google.pl>
- <http://natura2000.gdos.gov.pl>
- <http://obszary.natura2000.pl>
- <http://obszary.natura2000.org.pl>
- www.geoportal.gov.pl
- www.mrr.gov.pl
- www.pgi.gov.pl
- www.stat.gov.pl
- www.wysokie.pl
- www.ugwysokie.bip.lubelskie.pl
- www.wios.lublin.pl

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późniejszymi zmianami).

Ukończyłam studia magisterskie na kierunku Ochrona Środowiska na Politechnice Lubelskiej w Lublinie.

Posiadam wiedzę umożliwiającą mi sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko oraz posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w przygotowywaniu Prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Lublin, 24.10.2022 r.

Aktualizacja 18.01.2023 r.

Ewa Kasprzak